

Saulėta, šilčiau.
Saulė teka 6:41, leidžiasi 6:45.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LVIII

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — šeštadienis, rugsėjo-September 25 d., 1971 m.

Kaina 15c

226

DVI TUSCIUS VIETOS AUKŠČIAUSIAM TEISME

DIDELIS RUSŲ SPAUDOS DĖMESYS BRANDTO-BREŽNEVO PASITARIMAMS

MASKVA. — Sovietų Sąjungos vadovybė šį rudenį pradėjo nepaprastą diplomatinį aktyvumą. Numatyta visą eilę kelionių, kurios primena Bulgano ir Chruščiovo keliones po Stalino mirties. Iš sovietų spaudos puslapių galima daryti išvadą, kad svarbiausią dėmesį Kremlius skiria buvusiems Brežnevo-Brandto pasitarimams. Nors Brežnevas šiuo metu yra Jugoslavijoje, sovietų spaudoje pilna komentarų apie buvusį Brežnevo susitikimą su Vokietijos kancleriu Brandtu. Maskvos korespondentai sako, kad Vakarai dažnai nesupranta tradicinės rusų baimės ir susirūpinimo dėl Vokietijos pozicijų ir jos politikos. Pradedant rusų liaudimi, baigiant Kremliaus vadovais, visi labai domisi Vokietijos nuotakomis sovietų atžvilgiu.

„Pravda“ išreiškė „gilų pasitenkinimą“ dėl darnių pasitarimų Kryme. Brandtas pripažinęs dabartines sienas Rytų Europoje ir pripažinęs Vokietijos padalinimo faktą, kaip politinę realybę. Kartu Maskva išreiškia nerimą dėl Vokietijos dėsimo ratifikuoti draugiškumo sutartį, kurią Brandtas pasirašė pernai rugpjūčio mėnesį.

Stebėtojai sako, kad jei Brežnevui pavyktų įtikinti sovietų gyventojus, kad iš Vokietijos pusės Rusijai nėra jokios grėsmės, jis taptų dideliu vadu, didele asmenybe. Rusai ypatingai bijo galimo abiejų Vokietijos dalių sujungimo, todėl Kremlius deda visas pastangas, kad Rytų Vokietija būtų priimta į tarptautinę bendruomenę pilnateisiu nariu. Kremlius bijo ir vokiečių opozicijos — krikščionių demokratų, kurie viešai kritikuoja vokiečių dabartinę „ostpolitik“.

Sovietų Vokietijos baimė ryškiai paliustruoja ir susitarimas dėl Berlyno. Derybos truko 17 mėnesių ir nerodė jokių pažangos žymių, kol Brandtas nenuvyko į Maskvą. Tuo po jo sugrįžimo rusų ambasadorius Rytų Vokietijoje Abrasimovas pakvietė Amerikos ambasadorių Vokietijoje Rush pietų ir tada paaiškėjo, kad rusai griežtai pakaitė savo poziciją. Rytų Vokietijoje buvo pašalintas senas komunistų vadas Ulbrichtas, o Abrasimovas pradėjo kalbėti apie atsakomybę, susisiekimo tarp Vakarų Vokietijos ir Vakarų Berlyno niekas netrukdydys be sovietų leidimo. Tuo buvo pralaužtas ilgas nederlingas derybų periodas, kurio metu sovietai visada aiškino, kad susisiekimas su V. Berlynu yra tik Rytų Vokietijos reikalas.

Tikisi užbaigti boikotą Rodezijai

WASHINGTONAS. — Senatas priėmė sen. Harry Byrd iš Virginijos pasiūlymą, kuris galėtų sulaužyti Rodezijos prekybos uždėtą boikotą. Jungtinės Tautos paskelbė boikotą Rodezijai, prie jo prisidėjo ir Amerika. Dabar senatas nutarė, kad prezidentas negali uždrausti įvežti į Ameriką strateginiai svarbių žaliavų, jei tos žaliavos yra importuojamos iš komunistinių kraštų.

Šiuo atveju draudžiamas importas yra chromas, reikalingas plieno lydiniams. Prieš boikotą daug chromo buvo perkama Rodezijoje, o boikotą paskelbus, Amerika apie 60% savo sunaudojamo chromo perka Sovietų Sąjungoje, kuri pasinaudojama proga, pakėlė kainą iš 25 dol. už toną iki 72 dol.

Senatoriai aiškina, kad Amerikai yra pavojinga ir nelogiška tapti priklausoma nuo sovie-

Nesibaigia gandai apie Kinijos krizę

HONG KONGAS. — Spekuliatyviškas gandas apie įvykius Kinijoje nesibaigia. Varšuvos laikraštis „Zycie Warszawy“ spėlioja, kad Pekino hierarchijoje vyksta pasikeitimai, kuriuos gali iškilti premjeras Chou En Lai, jo įtaka gali dar sustiprėti. Vengrijos spauda tvirtina, kad ruošima nauja Kinijos vadų svarbumo protokolinė eilė, kuri dar nebaigta, o dėl to, atidėtas ir Tautinės dienos paradas, kuriame pagal komunistų tradiciją, visi dalyviai tribūnoje sustotomi pagal jų svarbą valdžioje.

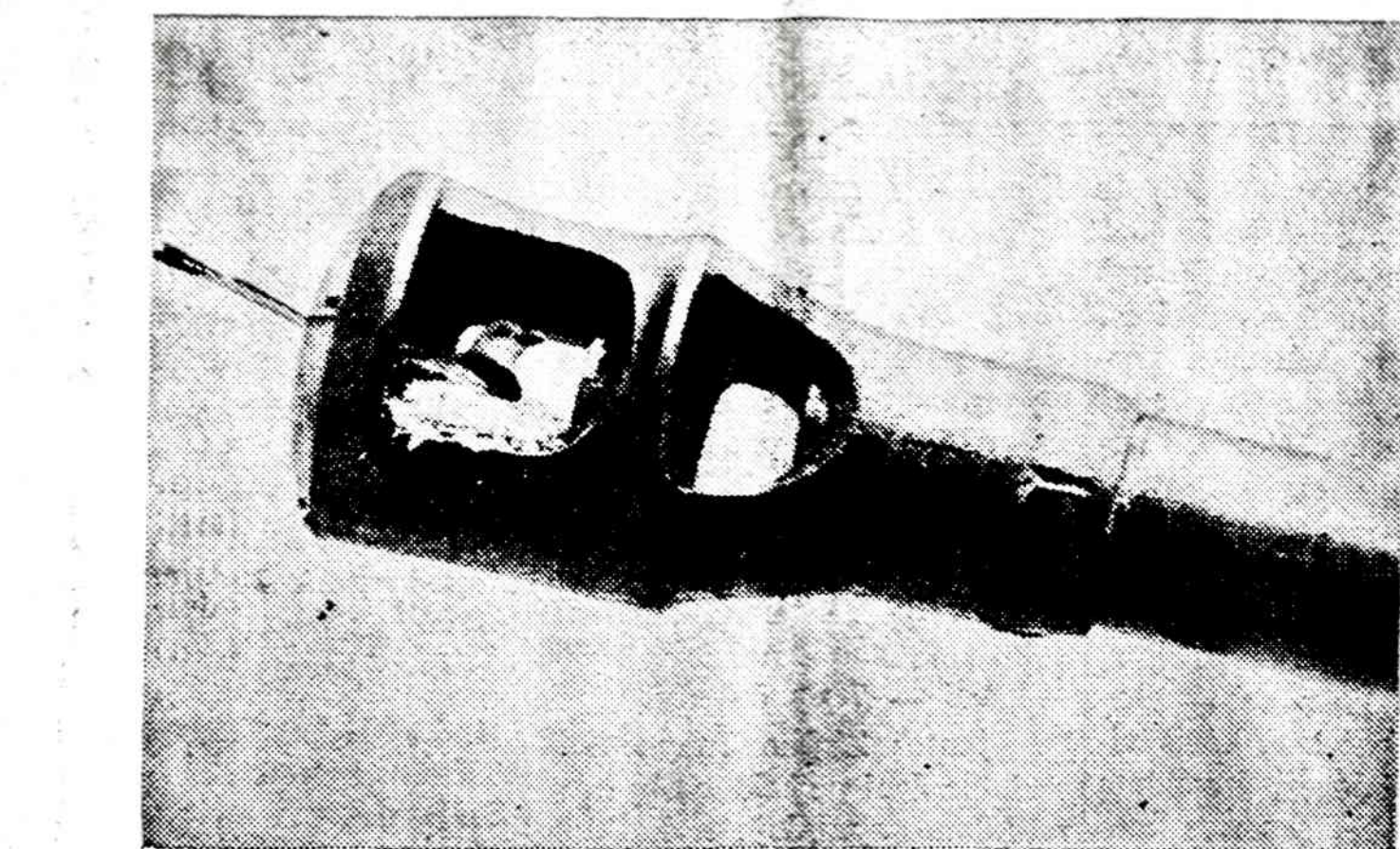
Kitomis žiniomis, Pekine sprendžiamas ne Mao Tse Tungo pirmininkystės klausimas, bet jo pavaduotojo, gynybos ministro Lin Piao likimas. Kinijoje esą daug žmonių, kurie nepripažina Lin Piao — pirmininko įpėdinio kandidatūrai. Jis esąs negabus, silpnos sveikatos pritaikėlis, sugebėjęs įsisteigti Mao Tse Tungui, tačiau neturįs kvalifikaciją tokios didelės valstybės valdymui.

Britų parlamentas svarsto Š. Airiją

LONDONAS. — Britų parlamentas susirinko nepaprasto posėdžio svarstyti Šiaurinės Airijos konflikto. Opozicijos vadas Wilsonas griežtai kritikavo vyriausybės dėl davimo per didelių laisvųjų Ulsterio protestantų valdžiai. Įtariamųjų suimnėjimuose buvo suimti ir visi nekalti žmonės, neturį jokių ryšių su slapta arių katalikų armija. Vienas suimtas turi 77 metus, tačiau jis buvo internuotas už savo darbus, padarytus prieš daug metų. Kitas suimtas yra su viena akimi ir silpna širdimi. Wilsonas kaltino valdžią šiaurinėje Airijoje, kad ji internavimo politiką bandanti suvesti senas sąskaitas su politiniais priešais. Britanijos vidaus reikalų ministras Maundling pažadėjo reformuoti Š. Airijos valdžios sistemą, kurioje balsą gautų ir katalikai. Britai pasirengę svarstyti ir konstitucinius pakeitimus, padidindami parlamento ir rinkimus pagal proporcinę reprezentaciją su koalicine valdžia. Ateinančią savaitę britų vyriausybė vėl tarsis su Airijos premjeru Lynch ir Š. Airijos valdžios atstovais.

ty žaliavų, kada bilijonai dolerių išleidžiami gynybai nuo tos pačios Sovietų Sąjungos grėsmės. Daug chromo sunaudojama gynybos pramonėje.

Jei Atstovų Rūmai šį papildymą priims, Rodezijos boikotas atsiras rimta spraga.

Tanko patrankos vamzdyje paukštėlis susisuko sau liūdą. Kareiviai jo iš ten nevaro, nes patranka stovi paminklo vietoje, 2-tros šarvuotos divizijos būstinėje, Fort Hood, Texas.

JAV pralaimėjo tvarkos klausime

NEW YORKAS. — Amerika Jungtinėse Tautose pralaimėjo pirmą rundą kovoje dėl dviejų Kinijų. Darbotvarkės komisija atmetė Amerikos pasiūlymą svarstyti jos rezoliuciją kartu su Albanijos rezoliucija. Balsavime 12 balsų prieš 9 nutarta pirmą svarstyti Albanijos pasiūlymą — išvesti visai Tautinėje Kiniją ir priimti Pekino atstovus. Jei tokia rezoliucija būtų priimta, Amerikos pasiūlymų netektų svarstyti.

Sovietai debatavo irgi paremė Albanijos rezoliucijos atskirymą nuo kitų pasiūlymų Kinijos klausimu. Ambasadorius Malikas pasakė, kad Amerika tik bando dirbtinai pasiūlymais sukomplicuoti klausimą.

Daug Amerikos draugų Jungtinėse Tautose negalėjo balsuoti už jos siūlomą procedūrą. Britanijos ambasadorius pareiškė, kad jo vyriausybė davė instrukcijas balsuoti prieš pasiūlymus, kurie nuleidžia Kinijos priėmimą JT. Amerikos rezoliucijos kaip tik ir turi tokį efektą — nuleidžia, todėl Britanija turinti balsuoti prieš jas. Britų nuomone, Amerika turėjo prijungti savo pasiūlymus prie Albanijos rezoliucijos, tuo atveju jos visos būtų buvę svarstomos kartu.

Nauja žurnalistų Centro Valdyba

ČIKAGA. — Lietuvių žurnalistų Sąjungos naujai išrinkta centro valdyba trečiadienį susirinko pirmo posėdžio ir pasidalino pareigomis. Pirmininku išrinktas kun. J. Vaišnys, S. J., vykdomasis vicepirmininkas V. Kasniūnas, vicepirmin. org. reikalams ir „Pranešėjo“ techninis redaktorius Vl. Butėnas, sekretorius A. Pužauskas ir išdinininkas J. Janušaitis.

Patirta, kad LŽS Čikagos skyriaus valdyba yra padavusi skundą Garbės Teismui, kuriam skundžiami „neteisėti ir netvarkingi rinkimai“. Naujoji CV nutarė neperimti pareigų, kol nebūs gautas Garbės Teismo sprendimas dėl šio skundo.

◆ Izraelio vyriausybė vakar nutarė neprateisti vizos Meyer Lansky, kuris Amerikoje yra paieškomas už nusikaltimus. Lanskio advokatas šį sprendimą skundžia Izraelio teisme.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ „Chicago Today“ laikraštis paskambino vakar į Pekiną norėdamas pasiteirauti, kas ten vyksta. Kinijos užsienio reikalų ministerija atsakė, kad telefonais ji jokių informacijų niekam neteikia.

◆ Jugoslavijos prezidentas Tito netrukus lankysis Amerikoje. Jam buvo patarta nevažiuoti į Čikagą, nes čia gyvena daug prieš komunizmą nusistatusių Balkanų žmonių.

◆ Vakar valstybės sekr. Rogers susitiko pietų su sovietų užsienio reikalų ministru Andrei Gromyko.

◆ Sen. Hubert Humphrey pasakė, kad jis neužligo paskelbus savo kandidatūrą į prezidentus.

◆ Jungtinės Tautos leido Amerikai įteikti savo rezoliuciją dėl Kinijos. Už Amerikos rezoliuciją pasisakė 65, prieš — 47 ir 15 valstybių susilaikė.

◆ Ypių vadas Abbie Hoffman turės sumokėti dviem savo padėjėjams, kurie padėjo parašyti knygą „Steal this Book“, apie 6,000 dol. Trečiųjų teismas, sudarytas iš tokių pat ypių nusprendė, kad Hoffmanas apgavo savo bendradarbius.

◆ Tailandija paskelbė, kad 12,000 tailandiečių bus paruošti kovai Laose prieš komunistus iki kovo mėn.

◆ Apie 2,000 Belfasto, Šiaurės Airijoje, gyventojų paliko namus ir išsikraustė į saugesnes vietas. Tai daugiausia katalikai — 60%.

Filmų ir TV aktorius Dick Van Dyke sugrįžo į New Yorką iš Europos. Jis pasakoja, kad jo laivas sutiko Atlante stiprią audrą, kurios metu daug kas susirgo jūros liga.

Petrauktos SALT derybos Helsinkyje

HELSINKIS. — Suomijoje pasibaigė jau penktas rundas Amerikos ir Sovietų Sąjungos derybų dėl branduolinių ginklų apribojimo — SALT. Derybos bus vėl tęsiamos lapkričio viduryje Vienoje. Nors rezultatai laikomi paslaptyste, tačiau korespondentai iš delegacijų patyrė, kad yra padaryta pažanga gynybos raketų klausime. Nustatyta, kad abi pusės yra linkusios apriboti gynybos raketų skaičių 100 raketų, kurias abi šalys gali pastatyti, kur jos nori.

Sovietai nutarė statyti gynybos raketą apie Maskvą ir jai turi 64 pastatę. Amerika savo sostinės nutarė neginti nuo valimo raketų puolimo. Ji siekianti savo gynybą sukoncentruoti apie puolamųjų raketų lizdus trijose bazėse Montanoje, Šiaurės Dakotoje ir Missourio. Visiems puolamųjų raketų lizdams apginti Amerikai reikėtų apie 300 gynybos raketų. Sovietai tada irgi galėtų savo gynybos raketų skaičių padidinti iki 300, tačiau sovietai nesutikę su tuo pasiūlymu.

Daugiau sunkumų sukėlė derybose puolamosios raketos. Amerikos siūlymas sustabdyti jų gamybą ir užšaldyti dabar turimus raketų skaičius Maskvai buvo nepriimtinas, nes Amerika turinti daugiau raketų po vandeniniuose laivuose — 656 prieš sovietų 400. Šis klausimas toliau bus svarstomas Vienoje.

Pabėgo žymus sovietų šnipas

LONDONAS. — Britanijon pabėgo stambus sovietų slaptojo žvalgybos šulas. Londono „Evening News“, pranešdamas apie šį perbėgimą, pavadino pabėgėlį „vyriausiu sovietų šnipu“. Britanijos užsienio reikalų ministerija atsisakė komentuoti šį įvykį, tačiau pridėjo, kad galima laukti ministerijos pareiškimo šiuo reikalu.

Birželio mėnesį, kaip žinoma, iš Sovietų Sąjungos delegacijos Paryžiaus aviacijos parodoje pabėgo erdvės mokslininkas Anatolijus Fedosejevas. Jis irgi pasirašė prieglaudos Britanijoje. „London Evening News“ pridėjo savo straipsnyje, kad apie žymaus sovietų slaptojo žvalgybos agento pabėgimą žinojo ne tik britų žvalgyba, bet ir Amerikos CIA.

PREZIDENTAS DAIROSI KANDIDATŲ Į JAV AUKŠČIAUSIĄJĮ TEISMĄ

WASHINGTONAS. — Aukščiausiojo Teismo narys John Harlan parašė prezidentui laišką, pranešdamas, kad jis dėl sunkios ligos — nugarkaulio vėžio — pasitraukia iš Aukščiausiojo Teismo. Tas pareiškimas atėjo šešios dienos po teisėjo Hugo Black pasitraukimo iš Aukščiausiojo Teismo. Dabar prezidentas Nixonas turės proga paskirti du teisėjus iš karto. Tuo jis galės pakeisti Aukščiausiojo Teismo sudėtį. Daug kas galvoja, kad teisme yra per daug liberalų. Pats prezidentas yra kritikavęs kai kuriuos teismo sprendimus.

Išpejo generolus neruošti perversmo

SAIGONAS. — Amerikos ambasada painformavo P. Vietnamo generolus, kad bet koks bandymas nuversti prezidentą Thieu reikštų visišką Amerikos paramos nutraukimą. Ambasada išspėjusi generolus, kad kišimasis į politiką Vietnamui šiuo metu būtų labai kenksmingas ir sudarytų pavojų Vietnamo saugumui. Amerika bet kokią perversmą atveju nutrauktų savo vaidmenį Indokinijoje.

Iš visų žymesnių kariuomenės vadų Vietname apie perversmą daugiausia galvoja buvęs aviacijos viršininkas ir viceprezidentas Ky. Jis žadėjo „sunaikinti“ Thieu, jei jis leis perenkamas prezidentu be kito kandidato į tą vietą. Pats prezidentas pakaitė visą eilę kariuomenės dalinių vadų, o sau ištikimus pakeitino laipsnyje. Visi svarbieji provincijų vadai nelinkę kištis į politiką, išskyrus P. Vietnamo marinių viršininką gen. Khang, kuris, sakoma, linkęs politikuoti. Naujas aviacijos viršininkas Van Minh, nors ir artimas viceprezidentui Ky, laikomas ištikimu prezidentui Thieu.

Raudonoji Kinija skubiai ginkluojasi

Vokiečių spaudos WI žiniomis, raudonoji Kinija šiuo metu pati gamina modernios rūšies ginklus, k. a. šarvuotus, medžioklinius lėktuvus, povandeninius laivus ir raketomis apripintas greitasias patulines valtis.

Šiaurės Kinijoje pastatyta 20 branduolinių raketų, kurių sviediniai gali siekti 1,000 mylių. Tos raketos stovi tose pasienio vietose, dėl kurių pakartotinai įvyksta kivių tarp Kinijos ir SSSR.

Pabaigė plentą

WI, Washingtonas. — „Karakorum plentas“, kurs jungia Pakistaną su Kinija, jau baigtas statyti. Jis eina per 5,000 metrų aukščio Khunjerab Pass. Plentas yra 500 kilometrų ilgu, prasideda Thakote, Pakistane, ir eina per kalnus, skaitomus pasaulėje sunkiausiais perreiti. Plentas statytas tęsėsi per 6 metus. Juo gali važiuoti vežimai iki 5 tonų sunkumo.

◆ Izraelis paskyrė Gazos miesto meru vietinį arabą, kuris kooperuoja su okupacine valdžia. Jis paskyrė 11 asmenų arabų miesto taryba.

◆ Britanijoje išardytas šnipų lizdas. Apie 20 sovietų diplomatų bus ištremti. Žinias britams suteikė pabėgęs sovietų šnipų vadas.

Teisėjas Harlan yra čikagietis, kilęs iš senos teisininkų šeimos. Jis buvo paskirtas prezidento Eisenhowerio ir buvo laikomas tu pačių pažiūrų, kaip ir prezidentas Nixonas. Kiek anksčiau Nixonas jau paskyrė Vyriausiąjį Teisėją Warren Burgerį ir teisėją Blackmun. Su dar dviem savo paskirtais teisėjais prezidentas galės įvesti į teismą respublikoniską, konservatyvias pažiūras, kurios dominuos Amerikos Aukščiausiąjį Teismą ilgus metus.

Atsiradus dviem tuščiom vietom teisme, daug kas kalba, kad prezidentas gali įvesti istorijon, kaip prezidentas, pirmas paskyręs į tą teismą moterį teisėją. Net ir ponis Nixonienė raginauti prezidentą taip ir padaryti Tačiau nėra lengva surasti moterį, kuri būtų ne tik aukštai išsilūsi teisingumo srityje, bet būtų taip pat ir Nixono pažiūrų. Yorke yra garsi žydų — protestantų kilmės Rita Hauser, tačiau ji tik 37 metų ir neseniai yra pareiškusi, kad reikia duoti sutuoktuvės dvim to pačios lyties asmenims, jei jie vienas kita myli. Kita kandidatė yra Cornelia Kenedy, federalinio distrikto teisėja Michigan. Garsi teisininkė yra Shirley Rufstedler, San Francisco apeliacijos teismo teisėja. Dorothy Nelson — teisių fakulteto dekanė Pietinės Kalifornijos universitete arba Herma Hill Kay, teisių profesorė Berkeley universitete — abi gali būti paskirtos į Aukščiausiąjį Teismą.

Tradiciniai teisme turi būti vienas žydų teisėjas, jo nebūvo nuo Abe Fortas laikų. Vienas teisėjas, paprastai būna iš New Yorko, vienas iš Pietinių valstijų. Ką prezidentas nepaskirtų į teismą, būsimasis teismas bus vadinamas „Nixonono teismu“.

Iš senų, pagarsėjusių liberalų teisme liko William Douglas, 72 m. neegras Thurgood Marshall ir William Brennan. Tarp kandidatų į teismą minimas ir viceprezidentas Spiro Agnew ir valstybės sekretorius William Rogers. Tuo atveju ateinančiuose rinkimuose viceprezidentu būtų išstatytas išdo sekretorius Connally, o valstybės sekretoriumi būtų pakviestas New Yorko gubernatorius Rockefelleris.

Praeityje Amerikos prezidentai paskyrė tokį teisėjų skaičių: Washingtonas per du terminus paskyrė 11 teisėjų į Aukščiausiąjį Teismą, Jacksonas paskyrė 6, Lincolnas — 5, Taftas, F. Rooseveltas — 8, Trumanas — 4, Eisenhoweris — 5 ir Nixonas jau paskyrė 2 ir dar paskirs 2 per vieną kadenciją.

◆ Detrote buvo suimta balta moteris, norėjusi patekti į lėktuvą su dinamitu sprognimimui. Ji būtų reikalavusi paleisti iš kalėjimų juodųjų revoliucionierių veikėjus.

A. A. ZIGMA JONYNĄ PRISIMENANT

(Tęsinys)

Iš karto toli nesitraukė, bet liko Rytprūsijoje. Kurį laiką praleido viename dvare netoli Gumbinės. Paskui nukeliavo iki Naumburgo. Apsistojo grafo von Hessler 3.000 vokiškų margų dvare ir tapo to dvaro ūkvedžiu. Kaip ilgai tenai pasilikęs, Z. Jonynas savo rašytuose atsiminimuose nebemini. Ir be paaiškinimų žinome, jog pavasario ten tikrai nesulaukė. Likusį priešemigracinį laikotarpį, apie ketverius metus, praleido Hanau lietuvių stovykloje.

I Ameriką su šeima atvažiavo 1949 m. balandžio 27 d. Niujorko uoste juos pasitiko senas jaunystės draugas Pranas Kupris, kurį, kaip minėjau anksčiau, 1913 m., materialiai parėmęs, Zigmą Jonyną į Ameriką išleido. (Pranas Kupris, kaip raštingas žmogus, Amerikoje buvo neblogai susitvarkęs. Baigęs pašto tarnautojų kursų, JAV valdiškojo pašto tarnyboje išdirbo iki pensijos. Padėjęs Jonynams įsikurti netoli Čikagos, ir jis ten nusipirko kaimynystėje ūkį, kad galėtų jaunystės draugo artumoje ir senatvę praleisti. Šiuo metu, jau į devintą dešimtį gerai įžengęs, P. Kupris tebėra gyvas ir palaiko ryšį su Z. Jonyno šeima).

Penkiasdešimt devynių metų žmogui, anglų kalbos nemokančiam, kokios ypatingos praktiškos, specialybės neturintiam, rodos, Amerikoje gyvenimą kurti iš naujo visada buvo ir dabar yra beveik beviltiška. Bet jaunystės raštininkas ir sekretorius, kariuomenės kavalieristas, vėl sekretorius, miškininkas, stambiu

žemės plotų administratorius, neprapuolė nė čia. Išsikūrus Čikagoje, jis tapo... dailide (car-penter). Pensijos amžiu artėjant, su sūnum Vyteniu įsigijo žemės plotą toliau nuo Čikagos, Chesterton, Ind., ir išsistatė namus, kurie žinomi daugeliui Čikagos ir kitų miestų lietuvių.

Bendradarbiavo Naujienose, Sejoje ir dar viename kitam laikraštyje. Aktyviai dalyvavo valstiečių liaudininkų veikloje. Priklaušė Lietuvių miškininkų ir Lietuvių ūkininkų sąjungoms. Ypatingai daug dirbo Beverly Shores Lietuvių klubui, kuriame daugelį metų ėjo pirmininko ir kitas valdybos nario pareigas.

Anksčiau minėta, mašinėlė rašyta, Zigmo Jonyno gyvenimo apžvalga neturi datos. Bet iš jos pabaigos galima suvokti, jog rašyta 1969 metais, nes baigiama yra sekančiai: "Tai mano išpažintis, sulaukus 79 metų amžiaus, prasidėjus sveikatos visokiems negalavimams ir, kas gali žinot, kada reikės paklust gamtos griežtam įstatymui, visiems žemės tvariniams taikomam — "Kas turi pradžią, turės ir pabaigą".

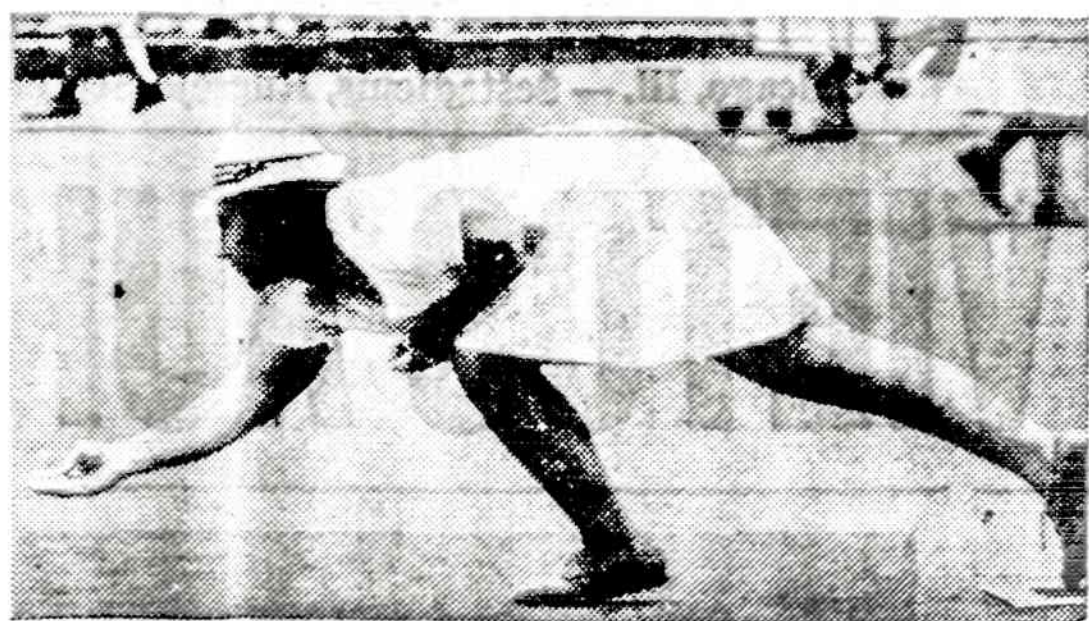
Šie ramūs, blaviūs žodžiai išsipildė trečiadienį, 1970 metų rugsėjo mėnesio 30 dieną. Zigmo Jonyno širdis sustojo, plakusi aštuonias dešimtis metų ir lygiai penkis mėnesius.

Atsiminimai

Zigmo Jonyno kūnas buvo pašarvotas Petkaus laidotuvių koplyčioje Marquette Parke, 2533 71st St. Nors velionis nepagelidavo, kad prie jo karsto būtų klojamos gėlės, o būtų verčiau

Dvi Anglijos moterys kėlininkės. Kairėje moteris kėlininkė stovi savo konkurentės gėrai nuritinta kamuoli. Dešinėje kita sportininkė, tik pajėgusi kamuolį į taikinį. Matyt, šis sportas reikalauja didelės susikaupimo.

aukojama Lietuvių Fondui, ir artimieji jo valią paskelbė, bet vistiek jo gėrbėjai sunėšė net 33 gėlių vainikus bei puokštes. Atsiveikimo akademija įvyko penktadienį, spalio 2 d., vakare. Abi koplyčios salės vos sutalpino žmonių gausybę. Programą tvarkė ir pirmuoju kalbėjo Liudas Smulkštys. Jis sakė (cituoju 1970 m. Sejos 4 nr.): "Atsiveikime nuosirdi, malonų ir labai socialų žmogų — garbingą lietuvių patriotą, kuris visą savo sąmoningą gyvenimą neįsileido iš akių savosios tautos, Lietuvos valstybės ir mūsų ūkininkijos gyvybinių reikalų..."

"Gimtojo krašto apeidimą visuomet labai nuosirdiai ir sunaikiai išgyvendavo. 1966 metais Sejos žurnalo Nr. 1 Zigmą Jonyną be kita ko parašė ir šiuos įsidėmėtus žodžius:

"Turbūt, visų sunkiausia savo gimtajį kraštą palikti buvo ūkininkui. Juk jis paliko viso savo amželio, tėvų ir protėvių darbo vaisius — išpušteną, išvaikšiotą, prakaitu laistytą žemę. Svetimuose kraštuose ne darbo sunkumas slegia ūkininką. Jis dirbti prates. Jį kankina aplinka ir šimtmečiais išugdytos savybės — kad niekada ir niekieno nebuvo įsakinėjamas, raginamas, paliepiamas, o pats buvo visų darbų spyruoklė ir tvarkytojas".

Antrąją kalbėjo dr. Vanda Sruogienė, velionio šeima ir visuomenei reikšdama užuojautą Lietuvos Valstiečių Liaudininkų S-gos Centro Komiteto ir savo vardu. Ji tarp kitko pasakė (visur cituoju minėtą Seją): "Velionis buvo principo žmogus — ne tik žodžiais, bet ir savo veiksmais. Placius pažūrį, tolerantas, dėl savo įsitikinimų nesvyravo, bet ir kitų nuomonę mokojo pagerbti. Visada buvo pasirošęs kitam padėti — kukliu žodžiu ar mostu, nesigarsindamas ne viename suteikė moralinę ir materialinę paramą".

"Zigmą Jonyną... visada ėjo tiesiu keliu, nepripažindamas jokių kompromisų. Reikia manyti, kad ir jis turėjo savo golgotą, bet, žinodami jo būdą, galime tvirtinti, kad jis savosius konfliktus sprendė tiesiai ir teisingai. Dvilypumo jame neįžvelgsi".

Sejos ir Varpininkų leidinių fondo vardu kalbėjo Zigmąs Dailidka, Lietuvių ūkininkų sąjungos — Juozas Vasiukevičius, Lietuvos Miškininkų sąjungos išėvijos — Vincas Žemaitis, spaudos darbuotojų ir buvusių Hanau stovyklos gyventojų — Antanas Gintneris, Beverly Shores Lietuvių klubo — Gediminas Kaunas, Varpo redakcijos ir Varpininkų filisterių draugijos — Antanas Kučys. Akademija užbaigta giesme Marija, Marija ir Tautos himnu.

Buvo laidojamas šeštadienio, spalio 3-sios rytą. Bažnyčioje gedulingų pamaldų metu giedojo Jonynų šeimos draugas Stasys Baras. I Lietuvių Tautines kapines lydin, automobilių vilkstine nusitęsė kuonė mylia. Kapinėse religines apeigas atliko kun. dr. Ignas Urbanas, o paskutinius atsiminimus žodžius tarė velionio vienmintis Jonas Bertasius.

Jurgis Janušaitis, apie Zigmo Jonyno mirtį ir laidotuves rašydamas (Draugo 1970 m. gru-

džio 16 d. numerį) pabrėžė, jog Lietuvių Fondo idėja velionio širdyje turėjusi bėpė pirmąja vietą. Prieš mirdamas artimiesiems pareiškęs, kad vietą gėlių vėriau tebus aukojama Lietuvių Fondui. Nors, kaip minėjau anksčiau, prie jo karsto buvo sunėsta ir didžiausia gausybė gėlių, bet daugelis pagerbė velionio valią, LF naudai gausiai aukodami, sudėdami netoli 800 (tiksliai — 780) dolerių.

Užuojautos Zigmo Jonyno šeima dar ilgai po laidotuvių buvo reikiškos spaudoje ir laiškas.

Šiandien, iš vienerių metų atstumo, į velionį Zigmą Jonyną žiūrime su ypatinga pagarba ir nuostaba. Vyru, kurie praktiškumą jungdavo su gailėstingumu, savo principingumą su tolerancija kitų principams, ne daug turėjome. Daug būtų galima apie velionį gražių žodžių pasakyti, bet vis jų nebūtų gana. Mano laišku užklausta, labai taikliai apie velionį atsiliepė jo dukterė Ringailė: "Mylėjau Tėvelį todėl, kad jis mylėjo: klausiau jo patarimų, kadangi jis klausė mano problemų; tikėjau juo, nes jis visuomet sakė tiesą; žavėjau jį išmintimi, giliu pasauliniu ir lokaliu problemų supratimu, visuomet dria nuotaka, estetiniu pomėgiu muzikai, grožiui, literatūrai..."

Straipsnio pradžioje pacitavau vieną sakinį iš laiško, Zigmo Jonyno rašyto dukteriai Ringailė 1968 m. Kūčiose. Netvirtinu, jog tuo sakiniu išreikštos mintys yra grynas, originalus, paten tuotas velionio išradimas. Panašius minčių jau ne kartą esame girdę iš kitų demokratų bei humanistų. Ir vis tik cituotas sakiny yra labai būdingas Zigmo Jonyno gyvenimo filosofijai. Čia jis užakcentavo "pagarbos ir pasitikėjimo ištartam žodžiui" prasmę. O "vidinis sąžinės balsas", manding, Zigmui Jonynui reikė maždaug tą patį, kas kitų yra vadinama iš didžiosios raidės rašomu Dievu.

Post scriptum. Jeigu kas sugretintų mano rašinį su minėto Sejos žurnalo rašiniu apie velionio Zigmo Jonyno gyvenimą ir mirtį, tai lengvai pastebėtų keletą skirtingai rašomų datų. Turiu pareikšti, jog visur čia bus suklydęs arba suklaidintas Sejos straipsnio autorius. Pirmiausia, pasitraukimo į Vokietiją data turi būti ne 1944 m. liepos 1 d., o 1944 m. rugpjūčio 1 d. Nors anuomet Suvalkijoje buvo "karštas" visas liepos mėnuo, bet nebuvo tiek "karšta", kad Vokietijos pasienio ūkininkai trauktųsi liepos pradžioje. Velionis vienoje vietoje klaidingą datą pats užrašė, bet kitoje jau tikrai. Velionio artimieji Detroito man ją patvirtino.

Antroji, jau trijų aukštų klaidą, tai velionio mirties, atsiminimo ir laidotuvių datos. Kai Sejoje apsirakta su mirties data, tai ir atsiminimai, ir palaidota visu mėnesiu vėliau. Taigi turi būti, kaip šių eilučių autoriaus parašyta: mirė 1970 m. rugsėjo 30 d., trečiadienį; atsiminimai: laidotuvės — spalio 3 d., šeštadienį. Klaidingai Sejoje parašyta ir Antaninos Jonynienės mergautinė pavardė.

(Pabaiga)

Nauji leidiniai

ELTA, biuletinis prancūzų kalba, Paryžiuje leidžiamas kas trys mėnesiai, Nr. 14 (birželio mėn). Turiny: slaptasis Ribbentropo — Molotovo protokolas ir Suomija, apie S. Kudirkos likimą, kun. A. Šeškevičiaus gynybos kalbos ištraukos, dar dokumentais pavaizduoti 1941 m. išvežimai Lietuvoje.

NAUJOJI VILTIS, Nr. 2, 1971. Politikos ir kultūros žurnale vadinajame, "Vienos iliuzijos tragika pabaiga", rašoma apie penkių lietuvių, kalbininkų, tra-giškas mirtis okup. Lietuvoje.

Kiti straipsniai: J. Balio "Kas yra tauta", R. Kolm — "Etniškumo reikšmė JAV-se", A. Jurgeno "Išvežimai kovoje dėl Lietuvos laisvės", dr. B. Nemicko "Rusijos — Kinijos kivičas", V. Atlanto "Antroji vizija fabrike", Č. Gedgaudo "Kestučio priesaika", J. Jurevičiaus apie kun. V. Mironą, kaip valstybininką, visuomenininką, J. Gliaudos — "Apie Pulgį aušroka" ir B. Augino "Žaibo metafora". Žurnalo skyriai: "Naujos knygos, šiam krašte (apie S. Kudirką), Lietuviškoji veikla, Spaudoje pasisvalgius ir bibliografija.

EAST WEST DIGEST, The Journal of the Foreign Affairs Circle, nr. 6, June, 1971. Vienas rimtesnių Vakarų žurnalų, informuojančių apie Rytų Europą, komunizmą. Šiam n-jė rašoma ir apie Lietuvą — kun. A. Šeškevičiaus byla. Nedamasis straipsnis — atidengtas planas prieš laisvąją Europą. Iš Sovietų S-gos gyvenimo: apie kovotojus Sovietijoje, atsidūrusius nervų klinikose. Daug įdomios medžiagos apie intelektualų bruzdėjimą Bulgarijoje, teismus Ukrainoje ir t. t. Žurnalas siuntinėjamas britų Parlamento visiems nariams. Jo adrs.: 139 Petersham Road, Surrey, England, Metinė prenumė-

rata 6,60 dol. (oro paštu — 13,20 dol.).

ELTA-PRESS, Nr. 8, rugpjūtis. Turiny: apie kinų Mao dėmesį sovietų pavergtiems kraštams, Baltijos karių žudynės Norilsko, daug politinio ir religinio turinio žinių.

LITUANUS, Nr. 2, vol. 17. Šiame sąsiuvinį visa eilė svarbių bei įdomių straipsnių: V. Vaitiekūno apie masinių deportacijų 30 m. sukaktį (su sovietų dokumentų fotokopijomis), A. Musteikio "Lietuviškųjų herojų" — U. Sinclair "The Jungle", Juozo Tininio (neseniai žuvusio auto nelaimėje) "Similes in Lithuanian folk verbs", apie Lietuvą liečiančią

medžiagą Rusijos I ir II Dūmųje ir kt. Meną atstovauja Giedrė Zumbakytė — paskelbta visa eilė jos kūrinių foto reprodukcijų. Žurnalo adrs.: Lituans P.O. Box 9318, Chicago, Ill. 60690.

LITHUANIAN SCOUTING, Lietuvos ir lietuvių skautų sve-tur gyvenimo iliustruotas leid-nėlis. Paskelbti ryškūs faktai iš Lietuvos istorijos, du žemė-lapiai (13-jo šimtū, ir 1918—1940). Viršelį puošia tautinė vėliava. Išleido Liet. Skautų Brolijos "Jamboree Fondo Sky-jii herojai" — U. Sinclair "The Jungle", Juozo Tininio (neseniai žuvusio auto nelaimėje) "Similes in Lithuanian folk verbs", apie Lietuvą liečiančią

Nuo
1914 metų

Midland Savings aptar naują taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Saskaitos apdraustos iki \$20,000

Frank Zogas, President

5%

Passbook Savings All accounts compounded daily paid quarterly

6%

2 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000)

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083

NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILIAMS

5%

on investment account

6%

mokama dviejų metų certifi-catams, Mažiausia \$5,000 ar daugiau

Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome aplinkyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vak.; Antradienį ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM

OF \$5000 OR MORE ON CERTIFICATES 2 YEAR MATURITY

5 3/4% PER ANNUM

ON CERTIFICATES OF \$1000 ONE YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM

ON CERTIFICATES OF \$1000 OR MORE 6 MONTH MATURITY

5 1/4% PER ANNUM

ON 90 DAY NOTICE Passbook Accounts \$100.00 MINIMUM

5% PER ANNUM

ON ALL PASSBOOK ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

Mrs. PHIL PAKEL, President

6245 So. WESTERN AVE.

TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

PAKETAI - DOVANOS

ISSR

Sena patikima firma

TARNAUJA IR TOLIAU SAVO NUOLAT AUGANČIAI KLIENTŲRAI 40 METŲ EGZISTENCIJOS TRADICIJOSE

Jei Jūs esate vienas iš tūkstančių mūsų patenkintų klien-tų, mes dėkojame Jums už palaikymą.

Jei nesate, mes kviečiame išbandyti mūsų patarnavimą ir Jūs būsite mūsų dėkingi.

Tos pačios dienos eiga Paštu gautiems paketams

Dėl naujausių katalogų ir paskutinių nuostatų kreipkitės į:

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

723 WALNUT STREET, PHILADELPHIA, PA. 19106

Phone (215) 925-3455

NEW YORK CENTRAL OFFICE:

240 FIFTH AVENUE, NEW YORK, N. Y. 10001

TEL. (212) 725-2449

arba į bet kurią mūsų atstovybę bei skyrių:

PHILADELPHIA, PA. 19123
1013 N. Marshall Street
WA 5-8878

BALTIMORE, MD. 21224
3206 Eastern Avenue
DI 2-2374

SOUTH BOSTON, MASS. 02127
390 West Broadway
AN 8-8764

CHICAGO, ILL. 60632
4102 Archer Ave.
254-4144

B. R. A. N. C. H.
CHICAGO, ILL. 60622
2242 W. Chicago Ave.
BE 5-7788

CLEVELAND, OHIO 44119
787 East 185th Street
486-1836

DETROIT, MICH. 48210
6460 Michigan Avenue
TA 5-7560

ELIZABETH, N. J. 07201
956A Elizabeth Avenue
354-7608

HAMTRAMCK, MICH. 48212
11415 Jos. Campau Avenue
365-6350

KANSAS CITY, KANSAS 66102
18 So. Bethany
AT 1-1757

MIAMI, FLA. 33138
6405 Biscayne Blvd.
FR 8-7812

MINNEAPOLIS, MINN. 55418
2422 Central Ave. N. E.
Tel.: (612) 788-2545

NEW BRITAIN, CONN. 06052
97 Shuttle Meadow Ave.
224-0829

NEW YORK, N. Y. 10003
101 First Avenue
OR 4-9300

OMAHA, NEBR. 68107
5524 S. 32nd St.
731-8577

PITTSBURGH, PA. 15222
346 Third Ave.
GR 1-3712

LOS ANGELES, CALIF. 90026
2841 Sunset Blvd.
382-1568

SAN FRANCISCO, CALIF. 94122
1236 9th Avenue
LO 4-7981

TRENTON, N. J. 08611
730 Liberty Street
LY 9-9163

WORCESTER, MASS. 01604
82 Harrison Street
798-3347

PARMA, OHIO 44134
5432 State Road
749-3033

ROCHESTER, N. Y. 14621
683 Hudson Ave.
BA 5-5923

VINELAND, N. J. 08360
Parish Hall
West Landis Ave.
(609) 691-8423

SEATTLE, WASH. 98103
1512 N. 39th St.
ME 3-1853

SOUTH RIVER, N. J. 08882
168 Whitehead Ave.
257-2118

HARTFORD, CONN. 06103
11 Charter Oak Ave.
249-6255

Globe Parcel Service, Inc. yra įgaliota Podarogits, Inc. priimti dovanų užsakymus Sovietų gamybos prekėms: automobiliams, šaldytuvams, televizijoms, motociklams, drabužiams ir t. t.

Dienų skeveldros

1. Juo gilyn į laiką, juo ryškyn... "Liet. Enc." IV t. apie Joną Deksnį buvo taip rašoma: "rezistencijos veikėjas". 1940 — 41 bolševikų kalinamas, LAF gen. sekretorius, ir t. t. ir t. t. "L. Enc." Papildymas XXXVI t.: "1945 m. rudenį grįžo į Lietuvą, susirio su pogrindžiu ir vėl išvyko į Vakarus. 1949. V. trečią kart pasiekė Lietuvą, kur netrukus pakliuvo į sovietų saugumo rankas"... jo vaidmuo galutinai paaiškėjo, kai paskelbė savo rašinius sovietinėj spaudoj "Tiesa", "Svyturyr". Kai V. Tysliavienė lankėsi anapus J. Deksnys buvo atve-

tas į Vilnių ir "supažindintas". Ta proga J. Deksnys "žadėjo" atsiminti 2 tomus. Iki šiol nieko upepaskelbta. Matyt, nebėra saugumui intereso. Kai V. Tysliavienė pakeliui į Vilnių ir namo susitiko dr. Greiną (Paryžiuje) ans Deksnį apibūdino kaip... "pailsusį herojų". Bet štai "Tėv. žiburiuose" Pr. N. Gavėnas priduria: Papildė šiek tiek vienas leitenantas, papasakodamas, kaip kaikiurės VLIKo nariai plepėmuo galutinai paaiškėjo, kai aštriai pasisakė prieš VLIKo narių Deksnį, kuris nugėres plepėdaves apie kitus narius. Vieną kartą radęs Deksnį girtą, Aušros gatvės šaligatvyje "be-

Londono, Kensingtono apylinkės namų savininkai skundžiasi teismui dėl šitokio įėjimo į vieną madų krautuvę, pavadintą "Tyger, Tyger". Jie sako, kad tokios durys netinka rimtai Kensingtono apylinkėi.

vaduojanti" Lietuvą. Tada jis vidurkis. Tik, susipažinus su nebeiscentės, nuėjęs pas prof. J. Jodele, papasakojęs ką matęs ir prašęs, kad išpėtų dr. A. Damušį ir dr. J. Vėbrą, kurių pavardes šaligatvyje linksniau- VLIKo narys Deksnys... Vienas iš jūzintiškių pridėjo, kad Deksnį jis gerai pažįstas iš gimnazijos ir vėlesnių dienų, laikė jį pagyrimu ir vaidinan- čiu didelį žmogų, nors tebuves "firėliukas".

2. Poetas J. Nekrošius "Lit. ir Mene" rašo: Dabar daug kas gerai, tai- skykliai rašo. Greitai pasie- kiamas literatūrinio išprusimo

mus prislegia monotonišku-

CLEVELAND. OHIO
Rita Čyvaitė — AAU
"Junior Olympics" varžybose
Clevelando LSK Žaibo namė
Rita Čyvaitė, š. m. liepos 22 d.
dalyvavo Clevelande įvykusio-
se Lake Erie AAU distrikto AAU
Junior Olympics 1971 m. pirmė-
nybėse, laimėdama pirmą vietą
šiuolyje į tolį (16'—11") ir antrą
vietą 80 yd. klūtiniamė bėgime
(11.4 sek.), mergaičių (14—17
m.) klasėje, atsirevanšuodama
už liepos 17 d. patirtą pralaimė-
jimą prieš tas pačias varžoves.
Varžybos vyko gana nepalan-

mas. Ir žmonių santykiuose
kartais pasigendama gaivensnių,
savitesnių minčių. Kalbi su
žmogumi, o jis lyg rupoas kar-
toja girdėtas frazes. O kam
galvoti, kai yra gatava mintis,
išvada?

3. Milicininkas T. Šalkus apie
sostinę Vilnių:

"Keletas faktų. 1970 metais
Vilniaus miesto liaudies teis-
mai išnagrinėjo daugiau kaip
du tūkstančius triukšmadarių
bylų. Vieni nubausti adminis-
tracine tvarka, kitiems teko
penkiolika ar mažiau parų ran-
kioti parkuose popiergalius
(kada ateis laikas, kai žmonės
susipras jų nebemėtyti?), treti
nešiojo plytas statybose, kasė
grojovius... Kiekviename mili-
cijijos skyriuje, užregistruoja-
ma šimtai aliarų dėl nakties
ramybės drumstėjų. Kasmet
blaivyklėse ir milicijos sky-
riuose "svečiuojasi" apie de-
šimt tūkstančių vilniečių. La-
bai dažnai blaivykla negali su-
talpinti "visų norinčių". Pa-
talpos — tiek blaivyklos, tiek
milicijos skyrių — ribotos, mi-
licininkų skaičius — taip pat".

A. Anądien kaimynas klausia
kas yra *liežuvis*?
Čiupau "Dabartinės Liet.
kalbos žodyną". Rašo:
"Skonio (ragavimo) organas
burnoje, žmogui padedantis, ir
kalbos garsus sudaryti".
Paėmiau "Liet. Enc." XVI t.,
kur rašoma:
"... raumeninis organas bur-
nos dugne". Ar aišku?!

J. Cicėnas

Liose oro sąlygose. Pirmą ir
antrą vietą tameje lengvaatle-
tės kvalifikavosi dalyvauti 6-jo
regiono AAU Junior Olympics
pirmenybėse, kurios įvyko lie-
pos 21 d. Detroit, Mich. Šiose
varžybose Rita abiejose rung-
tynėse pasiekė baigmę, užimda-
ma 4-tą vietą 80 yd. klūtiniamė
bėgime — 11.0 sek. ir 6-tą
vietą šiuolyje į tolį — 17'—0".
Varžybos vyko lietingame ore.
6-sis AAU Regionas apima Illi-
nois, Michigan, Indianos, Ohio,
Kentucky ir West Virginia val-
stijas.

Lietuvaitės — JAV-bių
pirmenybėse
Liepos 30, 31 ir rugpjūčio 1 d.,
Wilmington, Delaware įvyko
JAV-bių AAU moterų juniurių
1971 m. lengvosios atletikos pir-
mėnybės, kuriose dalyvavo ir
dvi Clevelando LSK Žaibo na-
rės — Rita Čyvaitė ir Julija Staš-
kūnaitė.

Rita Čyvaitė penkiakovėje
užėmė 5-tą vietą, surinkusi 3,591
taškus. Tai yra naujas S. Ame-
rikos lietuvių moterų rekordas.
Senas rekordas buvo 3,416 t.,

Julija Staškūnaitė laimėjo
3-tią vietą disko metime su
102' 6" (31.24 m.) ir 6-tą vie-
tą 4 kg rutulio stūmimo su 31'—
8" (9.63 m.).

PARKE 5,000 DRAMBLIŲ

Pretorija, Pietų Afrika. —
Kruger nacionalinio parko admi-
nistracija skelbia, kad parke šiuo
metu yra daugiau kaip 5,000
dramblių. Tai esąs rekordinis
dramblių skaičius tame par-
ke.

We give you
a little
something extra
for your money*
like the
highest rates

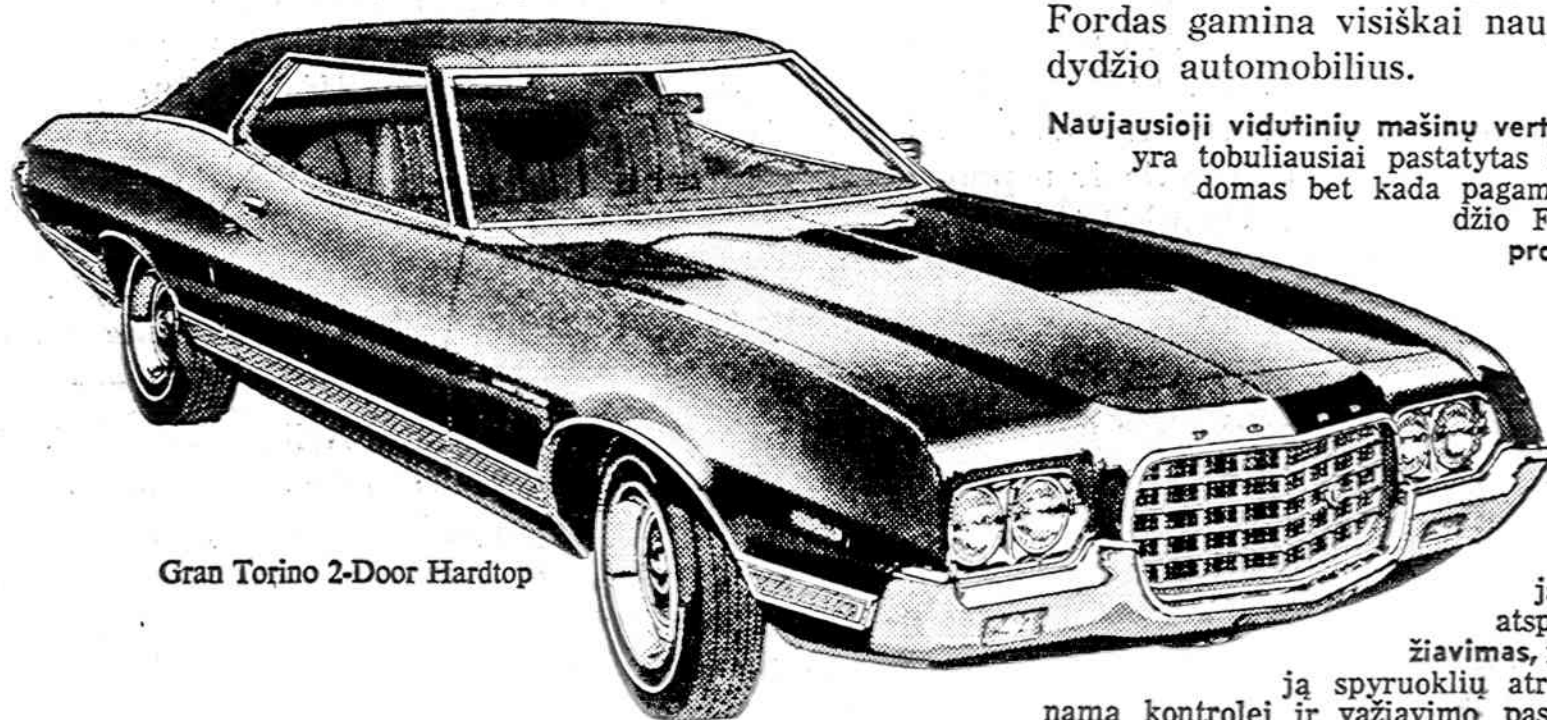
**STANDARD
FEDERAL**

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4982 Archer Avenue at Sacramento • Chicago, Ill. 60632 • 847-1140
ASSETS OVER \$155,000,000. RESERVES OVER \$13,500,000.
OFFICE HOURS:
Monday, Tuesday, Thursday and Friday, 9 A.M. to 8 P.M.
Saturday, 9 A.M. to Noon • Wednesday, No Business Transacted

Naujai suprojektuotas ir stilizuotas 1972 m. Fordas išaldytom 1971 m. kainom... Nebebus geresnio laiko Fordui pirkti!

GRAN TORINO

Vienas iš 9 visai naujų Torino modelių.
Iš visų JAV automobilių gamintojų tiktai
Fordas gamina visiškai naujus vidutinio
dydžio automobilius.

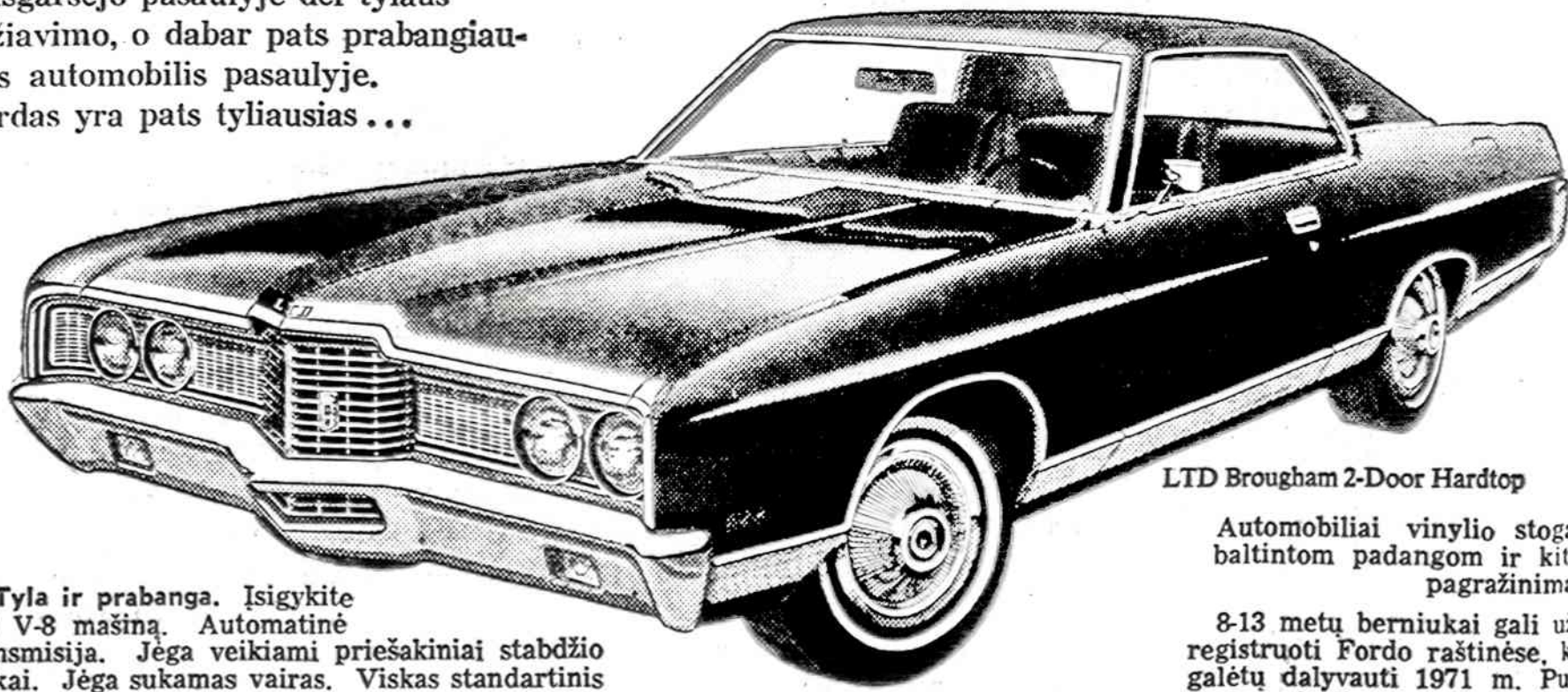

Gran Torino 2-Door Hardtop

Naujausioji vidutinio mašinos vertė. Naujasis Torino
yra tobuliausiai pastatytas ir lengviausiai val-
domas bet kada pagamintas vidutinio dy-
džio Fordas. Naujai su-
projektuotas. Geriau
suplanuotas:
vairas apsau-
gotas nuo
virpėjimų.
Tvirtas,
nes nauji
kompiuteriu
apskaičiuotos
medžiagos ga-
minti rėmai duoda
jam puikią atramą ir
atsparumą. Lygus va-
žiavimas, nes Torino turi nau-
ją spyruoklių atramų sistemą, prie-
namą kontrolei ir važiavimo pastovumui. Patogus,
nes visi devyni 1972 m. Torino modeliai turi daugiau
vietos viduje. Tylus, nes yra Fordo gamybos.

FORD LTD.

Išgarsėjo pasaulyje dėl tylaus
važiavimo, o dabar pats prabangiau-
sias automobilis pasaulyje.
Fordas yra pats tyliausias...

LTD Brougham 2-Door Hardtop

Tyla ir prabanga. Išgykite
351 V-8 mašiną. Automatinė
transmisija. Jėga veikiamai priešakiniai stabdžio
diskai. Jėga sukamas vairas. Viskas standartinis

Tylus ir gerai suplanuotas. Tvirti ir kompiuteriu nustatyti
S-rėmai visą svorį padeda ramybę ir patogumą didinan-
čion vieton.

Tylus ir ilgalaikis. Aliumnuoti dūšintuvai. Pirmiausia visas
nudažytas turtingu cinko skiediniu ir galvanizuotos svarbiau-
sios apatinės dalys padeda kovoti prieš rūdį ir trupėjimą.

Thunderbird. Ford. Torino. Mustang. Maverick. Pinto. Apžiūrėkite 1972 m. geriausius automobilius pas arti-
miausią Fordo pardavėją. Geriausių idėjų rasite ir daugiausia sutaupysite, jei aplankysite apylinkės Fordo
pardavėją dabar!

8-13 metų berniukai gali užsi-
registruoti Fordo raštinėse, kad
galėtų dalyvauti 1971 m. Punt,
Pass and Kick konkurse. Sku-
bėkite, nes registracija baigiasi
spalio 1 d.

FORD

Geriausia saugumo idėja...
užsieti diržą.

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du
didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pa-
siekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra,
jie padeda sukurti geresnę apylinkę ben-
druomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.
Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš
10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mė-
nesio pirmos.

6%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY

5%

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams \$22.00	
pusei metų \$12.00	
tris mėnesiams \$7.00	
vienam mėnesiui \$3.00	
Kitose JAV vietose:	
metams \$20.00	
pusei metų \$11.00	
tris mėnesiams \$6.00	
vienam mėnesiui \$3.00	
Užsieniui:	
metams \$23.00	
pusei metų \$13.00	
vienam mėnesiui \$3.50	
Užsieniui:	
metams \$23.00	
pusei metų \$13.00	
vienam mėnesiui \$3.50	
Užsieniui:	
metams \$23.00	
pusei metų \$13.00	
vienam mėnesiui \$3.50	
Užsieniui:	
metams \$23.00	
pusei metų \$13.00	
vienam mėnesiui \$3.50	

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

Zenkevičius - rusų patarėjas

Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministras Andrej Gromyko, vykdamas į dabartinę Jungtinių Tautų sesiją, atsivežė į New Yorką ir Vytautą Zenkevičių, kuris oficialiai yra įrašytas sovietų užsienio ministro patarėju.

Vytautas Zenkevičius yra "tarybinis" Lietuvos užsienio reikalų viceministras. Rusų okupuotos Lietuvos užsienio ministru oficialiai skaitosi labai pikantiškai plaukus dėstyti mėgstanti Leokadija Piliūsenka, o josios pavaduotoja yra dabar Amerikoje atsirašęs Zenkevičius.

Amerikos lietuviai Zenkevičiaus nepažįsta, bet prieš kelis metus apie jo veiklą Amerikoje jau bus girdėję. Kelis metus Zenkevičius buvo Washingtono esančios sovietų ambasados tarnautojas. Jis buvo įpareigotas atidžiai sekti Amerikos lietuvių veiklą. Jis buvo susipažinęs ir su Amerikos lietuvių organizacijomis ir spauda. Prieš porą metų Zenkevičius buvo rusų sugrąžintas į Maskvą, o jo vieton parinktas Edmundas Juškys, kuriam pavestos tos pačios pareigos, kurias iki to meto ėjo Zenkevičius.

Zenkevičius tarnavo rusams Washingtono, jis tebetarnauja rusams ir okupuotoje Lietuvoje. Sovietų karo jėgoms okupavus Lietuvą, sovietų valdžia pasirinko kvailingus okupuotam kraštui valdyti. Zenkevičius labai anksti stoji imperializmo tarnybon. Jis pasižymėjo karo pa- baigoje, o vėliau okupantas naudojosi jo patarnavimais ne tik pačioje Lietuvoje, bet ir užsieniui.

Sovietų imperialistinei politikai pritarianti Chicago Vilnis šitaip rašo apie Zenkevičiaus atvykimą:

Nacionalistai be perstojo šipina savo liežuviu, kad Lietuva okupuota. Tai baisi nesąmonė, iš kurios būsimo kartos kvatosis susiėmusios pilvus, kad būta tokių besmegenių. Lietuva yra lygiateisė respublika tarybinių respublikų šeimoje. Kad ji tokia, faktai gali būti. Vytautas Zenkevičius, Apolinaras Senkevičius, tarybinės ambasados Vašingtone Edmundas Juškys, Jungtinių Tautų ekonomistas Cibulskis ir kiti. Jeigu Lietuva būtų okupuota, kaip sako nacionalistai, šie lietuviai nesisukintų nei Jungtinėse Tautose, nei TSRS ambasadoje. Jų kėdėse sėdėtų rusai." (Vilnis, 1971 m., rugs. 24 d., 1-mas psl.).

Jeigu Lietuva nebūtų okupuota, tai tikrai Zenkevičius nesisukintų Jungtinėse Tautose, kaip jis anksčiau sukinėjosi Washingtono. Jokubkai čia išspruko tikslus

UŽ TAUTĄ, KARALIŲ IR LAISVĘ...

(Po pokalbio su B. R. Pietkivičium, Crane Savings and Loan bendrovės prezidentu)

(Tęsinys)

MYKOLAS KAZIMIERAS OGINSKIS

Vėliau apie aštuonioliktą šimtmečio galą Rietavo tėvūnija atiteko jau aukštai valstybės tvarkymo reikaluose iškilusiai kunigaikštėi Oginskų giminei. Pirmais tą dvarą gavęs valdyti buvo Ksaveras Oginskis, turėjęs Didžiojo kunigaikščio dvaro virtuvininko titulą. Po jo jau nuosavybės teisėmis įsigijo 1811 metais senatorius ir caro patarėjas Kleopas Oginskis. Jis buvo kilęs iš Slonimo kunigaikštėi Oginskų šeimos. Ten jų gimtajame lizde praleido ir savo jaunystę bei brendimo metus muzikinėje kultūrinėje aplinkoje. To gimtojo šeimos lizdo galva buvo tada garsusis Mykolas Kazimieras Oginskis. Ten buvęs lyg ir mazašis Versalis. Rūmai turėjo 116 kambarių ir salių su daug meno vertybių. Buvo operetinis teatras, geras orkestras, kurio koncertų klausytis atvyk-davęs ir pats Lietuvos — Lenkijos karalius Stanislovas Augustas Poniatovskis.

KATRĖS FAVORITAS

To meto amžininkų liudijimu, jis Katrės antrosios buvęs su-tiktas su didele pagarba ir ro-molu palankumu. Jis ten vie-nis šešis kelias dienas. Kūres, skambinės jos garbei polone-davęs. Būk ir naktis praleidavęs jos miegamuosiuose kamba-riuose. Bet po vienos tokios

žodis. Jeigu Lietuva nebūtų okupuota, tai Zenkevičius būtų oficialus Lietuvos atstovas. Jungtinėse Tautose jis atstovautų gimtinę savo kraštą, o šiandien tarptautinėje organizacijoje jis tikrai sukinėjasi. Panašiai sukinėjasi ir Edmundas Juškys. Jeigu Lietuva nebūtų okupuota, tai jis būtų oficialus Lietuvos atstovybės pareigūnas, tuo tarpu šiandien jis tikrai sukinėjasi ambasadoje. Jis net negali pasakyti, kad ten jis tvarko lietuvių reikalus. Jis tarnauja rusams, jis yra tikrai rusų patarėjas.

Apolinaras Senkevičius net negali dirbti Vilniuje okupuoto leidžiamoje Tiesoje. Oficialiai jis yra užsire-gistravęs, kaip "Moscow News" korespondentas, bet ne kaip lietuviško laikraščio reporteris. Tiesai ir kitiems okupanto laikraščiams jis rašo pavogčiomis, apgaudinė-damas Valstybės Departamento Pareigūnus.

Panašiai savo skaitytojus apgaudinėja ir Jokubka. New Yorkan Gromykos atvežtas Vytautas Zenkevičius yra tikrai rusų patarėjas, Jungtinėse Tautose jis ne Lie-tuvą atstovauja ir ne lietuviams patarimus duoda, bet rusams.

Ne tik Amerika, bet ir Jungtinės Tautos sovietų okupacijos Lietuvoje nepripažįsta. Jos nepripažįsta ir okupanto lietuviams primetę įvairių pareigūnų. Savo atstovus Jungtinėse Tautose turi 130 tautų. Turi milio-no žmonių neturinčios mažos tautelės, bet savo atstovo Jungtinėse Tautose neturi trijų milijonų lietuvių tauta. Savo atstovo Jungtinėse Tautose lietuvių neturės, kol Lietuva bus rusų okupuota. Kai lietuviai atsikratys so-vietų jungo, tai tada lietuviai turės savo atstovus tarp-tautinėje organizacijoje. Lietuvos atstovai nesisukinės, bet — atstovaus Lietuvą.

A. VILAINIS SIDLAUSKAS

nakties, kada jau saulė buvo užmesto tinklo. Reikalams rie-patekėjusi, virš miesto mūrų, dant į bedugnę, Mykolas Kazi-ir jam buvo laikas išvykti, Kat-rės antrosios veidas buvo apsi-niaukęs, ir Oginskis, sako, at-rodęs pavargęs ir niūrus. Ji paskui nerėmė jo kandidatūros į sostą. Sako, gal tie jo polone-zai pažadino Katrės širdyje prisiminimus apie jos pirmąjį buvusį meilutį, Stanislovą Au-gustą Poniatovskį. Juodu būk-buvę įsimylėję tada, kuomet Poniatovskis buvo ten pasiun-tinui, o Katrė antroji dar tebe-buvo Petro trečiojo žmona. Jos meilė ir nulėmė tada Lietu-vos — Lenkijos sosto likimą. Jos įsakymu visagalys Repni-nas, Kremliaus aukso kapšiu-ku žvangindamas, paveikė seimo atstovus, kad jie išrink-tų jos buvusį meilutį, Stanis-lovą Augustą Poniatovskį, 1764 metais Lietuvos — Lenkijos karaliumi.

Katrė antroji vis dėlto nepa-miršo ir kunigaikščio Mykolo Kazimiero Oginskio ir doniaui pylė, kaip samdiniui, į jo ki-šenę iš baudžiaininkų išspaus-tą aukso. Pylė taip gausiai, kad jis galėjo pirkti ir sau Lietuvos Didžiojo hetmono lazdą. Bet tai Katrė, kuri turėjo ir vėliau savo gyvenime daug meilutų ir visus apildavo dovanomis, dvarais ir aukso, jie nevisada pasilikdavo ištikimais jos dva-ro ir miegamųjų kambario ber-nais. Sakysime, tas pats Sta-nislovas Augustas Poniatovs-kis išrinktas karaliumi, žūrė-jo savo krašto reikaliu. Jis juk susidėjo su Lietuvos — Lenki-jos patriotais ir rėmė Gegužės Trečiosios konstituciją, kurios pats svarbiausias tikslas buvo atstatyti pašlijusius jungtinės valstybės reikalus ir atsikraty-ti rusų, kurie jau rengėsi visai išdraskyti Respublikos žemes

ATGAVO SEKVESTRUOTUS DVARUS

Ir Mykolas Kazimieras Ogins-kis lemtingoje valstybės valan-doje atsisuko prieš Katrės už-mačius ir susidėjo su patrioto partija. Už tas praleistas vieš- nagėjęs pas Katrę naktis jam bu-vo, tur būt, pats maloniausias užmokeskis, kada jis 1771-mų metų rudenį sumušė rusų kariuomenę kovos lauke ties Bez-dežu. Ta pergalė jis buvo taip apsaugęs, jog, pamiršdamas karo reikalų vedimą, jis sto-vyklavietėse ruošė balius ir tur būt, komponavo savo per-galei maršus. Taip vieną tokių balių naktį rusų armijos daliai apsupo stovyklą ir užpuo-lė iš pasaly. Oginskis tada bu-vo ties Slalovičiais sumuštas, ir pats vos spėjo pasprukti iš

muš sužlugus jė enlgravo į lia-liją. Ten būdamas bandė su-megsti ryšius su Napoleonu Bonaparte. Tuo laikų jis, ma-tyt, taip į dievino, kad buvo sukūręs jo garbei ir operą, ku-ri, kaip žinome, niekada ne-buvo pasakyta. Matyt, nepa-vykus gauti norimos Lietuvai paramos ar bent kokių konkre-čių pažadų jis, jau grįžęs į Lie-tuvą pakrypo į rusų pusę. Pa-sidarė caro patarėju ir gavo 1811 metais senatoriaus vietą.

KETURIŲ TOMŲ MEMUARAI

Brestant konfliktui tarp ru-sų caro ir Napoleono, jis norė-jo išnaudoti esamas sąlygas Di-džiosios Lietuvos kunigaikštėi-jos alstatymui. Rašęs pritari-mo, ir pas Rusijos valdovą, jis paruošė Didžiosios Lietuvos kunigaikštijos alstatymą be jo-tos ir Magdeburgo miesto tei-sės.

MYKOLAS KLEOPAS OGINSKIS

Nedaug menkesnė politinė figūra buvo jų šeimoje ir My-kolas Kleopas Oginskis, jau savo nuosavybės įsigijęs 1811 metais Rietavą su plačiomis apylinkėmis. Jo kultūrinis palikimas muzikoje ir istori-joje žymiai didesnis ir vertin-gesnis. Laiko apytovos jam ne-leido pasiekti didesnių laimė-jimų, ko jis neabejojamai no-rėjo. Savo būde, be to, turėjo ir nemažai pastovumo bruožų, ir kitų buvo laikomas, kaip ir Mykolas Kazimieras, Oginskis, silpnos valios žmogumi.

Jis buvo gimęs 1765 metais ir mirė 1831-mų metų sukilimo laikotarpyje. Reikia laikyti be-veik keistu sutapimu, kad vė-liau ir jo sūnus Irinėjus taip pat mirė kito tokio sukilimo metu 1863 metais. Vienas iš pirmųjų jo politinio brendimo metų laikytini 1790 metai, ka-da Mykolas Kleopas Oginskis buvo su diplomatine misija ka-baliaus išsiųstas į Olandiją ir Angliją. Kita misija, karaliu-jam buvo pavedęs palaufiti Ka-sauskių opoziciją prieš Ge-vo, gužės 3 dienos paskelbtą kon-stituciją. Tada jis pasijėgė priešingai prieš krašto reikalus ir karalių. Kaip tik prisidėjo prie tos opozicijos ir, jai laimė-jus, gavo Lietuvos Didžiosios kunigaikštijos izdininko vietą ir titulą. Bet dėmesio vertas jo vartojamas antspaudas, kurio viduryje yra tik Lietuvos her-bas Vyti. Prasidėjus Kosciūš-ko sukilimui jį randame jau sukilėlių eilėse ir net ryšinini-ku tarp Lietuvos ir Lenkijos sukilimo vadovų. Tam sukil-

Kaip Sapiegos taip ir Ogins-kiai iki Irinėjus laikų Rietavą jik valdė, bet jame visai negy-veno. Gal kartais kuris tas val-das yra tik vizitavęs. Visus rei-kalus tvarkė paskirti užvaiz-das ir kiti administracijos pa-reigūnai. Dvaras neturėjo ir puošnių, dėmesio vertų rūmų. Tik Irinėjui Oginskui čia per-sikėlęs gyventi visas pasikei-tė taip, amai, lyg iš po vienos pasakos nakties. Bet apie tai kalbėsime kiek vėliau.

(Bus daugiau)

Klaipėda Ordino Valdžioje (1252 - 1525 m.)

16

Šį veiksma piliudijū, prikabinamas Mūsų antspaudą prie šio laiško, paskelbto Marienburg, Viešpaties tūkstantis trys šimtai ir šešiasdešimt penktais metais. Liudininkais yra Mūsų mielas brolis ponas Wolfram von Baldersheim, Didysis kom-tūras, ponas Henning Schindekopp, Vy-riausias maršalas, brolis Wolf, Klaipėdos komtūras, ponas Niklaus, Mūsų kapelio-nas, ir t. t.

Šiame dokumente nebeminimos pla-čios miesto žemės. Klaipėdos keliems gy-ventojams, kurie nesudarė jokių miesto tradicijų, jos nebuvo reikalingos. Todėl magistras jų nebejungė su miestu. Gyven-tojai skatinami Dievu pasiūkėti ir laukti lie-tuvių susilpnėjimo. Tuomet miestas bus iš naujo žemėmis aprūpinamas. Iki tol mies-tui teikiama menkos donacijos: tepa-tvirtinama ganymo ir šienavimo teisė, ku-rią jis jau ir taip turėjo, atnaujinama žve-jybos teisė ir pabrėžiama miško kirtimo teisė tokiu variantu, kad ateityje reikės mišką kirsti Rusnės apylinkėse ir 35 km. Marionis į Klaipėdą plukdyti.

Tokia magistro "malonė" parodo, kad pilies apylinkėje nebebuvo miškų. Riterių šimtametė globa nuskuto Klaipėdos sritį ir

pavertė ją šilu ir krūmokšniais apaugusia dykra. Idomu yra, kad pats Ordino magis-tras Kuršių Marias ir jos krantus vadina "Littawischen Seiten". Tai aiškios pačios Ordino galvos patvirtinimas, kad Klaipė-dos sritis buvo pačių riterių ne Kuršo, bet Lietuvos dalimi laikoma.

Antrosios privilegijos patvirtinimas — 1444 m.

W. v. Kniprde nurodė, kad Antroji privilegija tenusakė laikinę būklę, kad vė-liau, kuomet lietuviai bus nngalėti, Klaipėda bus Ordino naujai ir duosniai aprū-pinta. Bet istorijos eiga lėmė kitaip: ne lietuviai buvo nugalėti, bet 1410 m. Žalgi-rio mūšyje Ordino vežimas atsitrėnkė taip smarkiai į žemaitiją, kad jis pradėjo brūk-ti. Todėl Ordino Did. Magistras Konrad v. Erlichshausen (1441 — 1449) nebematė galimybės pakeisti minėto Kniprodės paža-do ir Klaipėdos gyventojams prašant, 1444 m. jį patvirtino, reikšia, pavertė pastoviu aktu, ir Klaipėda nebeturėjo vilties susi-laukti kokių nors Ordino duosnumo. Šios Antrosios privilegijos patvirtinimo arba at-naujinimo nuorašas randasi 97-me Ordens Foliant, pusl. 123.

Trečioji Klaipėdos privilegija — 1475 m.

Po Antrosios Torunės taikos 1466 m. spalio 19 d.), kuomet vis daugiau nyko žemaičių grėsmė Klaipėdai, miesto gyven-tojų skaičius, nors ir labai pamaž, pra-dėjo augti. Ordino Did. magistras Hein-rich v. Richtenberg (1470 — 1477), kuris

1449 m. buvo Klaipėdos komtūru, suteikė Klaipėdai tokią Trečią privilegiją:

"Mes, brolis Heinrich v. Richtenberg, Sv. Marijos špitolės Jeruzalėje, Vokiškųjų Namų brolių Ordino Did. magistras, pareiškiam ir šiuo laišku viešai skelbiame, kiekvienam ir visiems, kurie jį matys, girdės ir skaitys, kad Mes, Mūsų vadovybės narių (Gebietiger) patarimi, jiems žinant ir pritariant, mūsų mieliems ir ištikimiems Klaipėdos miesto gyventojams parodom malonę ir suteikiame tokią laisvę. Duodame, suteikiame ir užrašome jiems, jų vaikams ir paveldėtojams Klaipėdos mieste prie Mūsų pilies esančias visas sodybas, kad jie jas turėtų Kulmo teisėmis laisvai, paveldimai ir amžinai.

Už tokią Mūsų malonę jie privalo Mums ir mūsų Ordinui nuo sodybos mokėti me-tinę duoklę Sv. Jono metu pusę gero Viedungo ir tada, Kalėdoms, kitą prūsiskų pinigų gero Viedungo pusę. Mes taip pat norime, kad kiekvienas, kuris pilsto alų ar midų, nuo kiekvienos statinės mokėtų vieną skotą prūsiskų pinigų.

Iš ypatingo palankumo Mes jiems lei-džiame laisvai medžių kirsti laivų ir tro-bų statybai ir laisvai malkų kurui kirsti sa-vo reikalam, bet ne pardavinimui.

Toliau Mes palaiminame jų laisvą žve-jybą nuo Ventės iki atviros jūros. Išimtis taikoma tam, kas norėtų kiudeliu žvejoti, nestodamas valdžios tarnybon. Jis įparei-gojamas Mūsų Ordinui mokėti dvi geras markes prūsiskų pinigų. Bet jei jis žvejos Ordino sąskaiton, jis nuo mokesčių atlei-

džiamas. Kas užsiims laišvų žvejyba Ordino tarnyboje, tam bus mokamos dvi geros markės prūsiskų pinigų už statinę laišvų. Bet jeigu kas norėtų laišvas žvejoti savo, ne Ordino sąskaita, tas privalo pilnus mo-kesčius mokėti. Toliau, kas žvejos žiočių tinklais, tam Mes leidžiame be ypatingų mokesčių tris laišvų tinklus naudoti. Kas pajūryje pasistatys būdelę, turės nuo jos keturius skotus mokėti.

Mūsų viršuje minėtiems Klaipėdos miesto gyventojams, jų teisėms įpėdi-niams ir paveldėtojams suteikiame, po komtūro ar pilies valdytojo užpirkimo tei-sės (Vorkaufsrecht), prekybos teisę ir laisvą ganyklą nuo Danės iki jūros ir ben-drą šienavimą krūmuose ir prie Marių, kaip mūsų komtūras ar broliai Klaipėdoje jiems nurodys.

Kad šitas laiškas amžinai galiotų, Mes leidome prie jo Mūsų antspaudą prikabin-ti. Jis buvo išduotas Mūsų namuose Kara-liaučioje, penktadienį prieš sekmadienį, Laetare, tūkstantis keturi šimtai septy-niasdešimt penktais metais".

Toliau seka liudininkų sąrašas. Privilegijos nuorašas iš 16-to amžiaus randasi Ordens Foliant 233. Ji taip pat yra antspaudinta pas Sembritzki, Stadt Me-mel, p. 49.

Nors Trečiojoje privilegijoje kartoja-mos teisės neišsina už Antrojo privilegijoje nurodytų teisių ribų, tačiau trečiojoje tos teisės yra tiksliau nusakytos. Keli teisiniai santykiai, kurie anksčiau nebuvo paminė-ti, dabar yra dokumentiniu pobūdžiu nor-

muojami. Reikia manyti, kad Antroji pri-villegija nebeatitiko praktiškiesiems gyveni-mo reikalavimams, ir todėl laiko aplinky-bės skatino magistrą išduoti Klaipėdai naują, Trečią privilegiją.

Joje yra liečiamos trys problemos:

1. Miesto sodybų nuosavybės teisė,
2. Pilečių vandeny, miško ir ganyklų naudojimo teisė ir
3. Pilečių prekybinė teisė.

1. Did. magistras užrašė Klaipėdos pi-liečiams jų gyvenamas sodybas kulmiška teise. Už tokią nuosavybę jie turėjo kasmet mokėti vieną Viedungą. Nors kulmiškos teisės įvedimas buvo visai naujas potvar-kis, tačiau jis pačius gyventojus mažai te-lietė. Abiejų teisių sistemose buvo paveldi-mų nuosavybių mokesčio (Erbzins) mo-kėjimo prievolė. Maž. Ordinas savo miestų gyventojams neužrašė sodybų sklypus pil-non nuosavybės, bet davė juos paveldi-mam naudojimui. Žemių savininkas tebu-vo vienas — Ordinas. Visi tokių nuosavy-bių savininkai ar tai krašte, ar tai miestuo-se, tebuvo tam tikri lenininkai. Šios privi-legijos naujiena yra paveldimų nuosavy-bių mokesčio dydžio dokumentinis fiksavi-mas.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"

DR. ANNA BALUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Resid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4643
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą.
Jei neatšiliepi, skambinti 374-8012
Telefonai: PROspect 8-1717

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tiksliai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadienį, šeštadienį ir septyniadienį
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
IR
DR. B. B. SEITON
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telefonai: 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 Summit St.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadienį, 1-7 val.
antradienį, penktadienį nuo 1-5, trečiadienį
ir šeštadienį, tiksliai susitarus.

Rez.: GI 8-0873
DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatšiliepi,
skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popietį ir 6-8 val.
Trečiadienį, šeštadienį uždaryta.
Ofiso telefonai: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278

Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį
ir penktadienį nuo 8 iki 7 val. popietį. Ketvirtadienį
ir šeštadienį nuo 9 iki 11 val. ryto tik
susitarus.

Trečiadieniais uždaryta.
DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Šeštadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099
DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmadienį, antradienį, trečiadienį
ir penktadienį, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
Šeštadienį ir septyniadienį pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonais HE 4-2123.
Jei neatšiliepi, tai telefonais GI 8-6195

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai: Protezai, Med. Baudalai.
Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 8-8. Šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, ILL. 60629
Telefonai: PROspect 6-5084

A. JONAITIS

BITES IR JŲ DARBAI

(Tęsinys)

Kaip bitės lauke suranda nektarą ir žiedadulkes?

Jei nešalta ir nelyja, kiekviena diena rytais iš avilių išskrenda po kelias dešimtis, o vasarą po kelis šimtus bičių žvalgų. Jos skrenda iš visos pusės. Vienos nutupia ant žiedų arčiau, kitos — toliau, ir tokiu būdu išstiria apylinkę iki 3 km. tolimo. Radusios nektaro ar žiedadulkių, jos parneša namo ir praneša kitoms bitėms avilyje.

Kaip bitė praneša apie surastą žieduose nektarą?

Kiekviena šeima sužino apie nektaro šaltinius iš savo žvalgų. Bitė žvalgas, radusi žieduose nektaro arba ant lapų lipčias, parskrenda namo, greitai nubėga ant korių, kur yra daugiau bičių, ir sustojusi ramiai laukia. Čia prieina prie jos kelios jaunos bitės, kurioms ji atiduoda parneštą nektarą. Jei buvo parsinešusi žiedadulkių, įmeta jas į akelę.

Atidavusi nektarą arba įmetusi į akelę žiedadulkes ir kiek ramiai pastovėjusi, greitai straksėdama bėga, kur yra daugiau bičių. Čia ji, stumdama kitas bites ir straksėdama, apibėga 3-5 cm. skersmens ratu (aplink vieną akelę) ir keletui sekundžių

sustoja. Paskui vėl, straksėdama ir stumdama bites, bėga į kitą pusę, padaro vieną ar du ratus ir vėl sustoja. Kitos bitės pribėga prie jos ir savo ūseliais paliečia jos pilvelį lyg uostydamos ją. Po kelių sekundžių bitė žvalgas vėl straksėdama daro ratus, bėgdama čia į vieną, čia į kitą pusę. Dabar paskui ją jau seka kelios bitės. Juo toliau, juo daugiau bičių paskui ją pradeda sekti. Straksėjimas trunka 1/4-1 min. Kai atsiranda bičių, kurios bėga paskui šokančiąją, ji staiga išnyksta ir jau kitoje vietoje tarp bičių pradeda straksėti. Kai ir čia suranda pašaukėjų, bėga prie lakos ir išskrenda į lauką.

Kartais bitė-žvalgas atbėga, kur yra daug bičių, ir bėgioja ne ratais, bet pusratais. Vieną pusratį ji daro į vieną pusę, pavyzdžiui, į dešinę, o antrą pusratį — į kairę pusę. Perbėgimą nuo dešiniojo pusratio į kairįjį bitė daro tiesia linija. Bėgdama pusratiais arba tiesiomis linijomis, bitė virpina pilvelį dešinėje ir kairinėje pusėje, paliesdama pilveliu aplink stovinčias bites. Paliesdama arba pastumdama bites atsigrežia, savo ūseliais paliečia šokančios bitės pilvelį ir seka paskui ją. Po to bitė žvalgas išskrenda į lauką. Visos bitės, kurios paskui ją jau pradėjo sekti, nusivalo ūselius, pajudina sparnus ir taip pat išskrenda. Išskridusios greitai suranda tuos augalus, kurių nektarą parnešė bitė žvalgas. Spėjama, kad bitės, liedamos savo ūseliais bitės žvalgo kūną, suodė kvapą tų augalų, iš kurių bitė parnešė nektarą arba žiedadulkes. Todėl išskridusios bitės ir ieško augalų su tokiu pat kvapu ir greitai juos suranda. Prisigėrusios tų augalų nektaro arba prisirinkusios žiedadulkių, parskrenda namo, atiduoda viską jaunoms bitėms ir taip pat pradeda straksėdamos bėgioti (šokti). Tokiu būdu kiekviena iš jų vėl kelio likai bičių praneša, kad yra suradusi daug nektaro arba žiedadulkių. Toliau vis daugiau ir daugiau bičių sužino apie surastą nektaro šaltinį, kol pagaliau visos laisvos bitės išsena nektaro arba žiedadulkių nešė.

Kaip bitės praneša apie medingųjų augalų tolumą?

Jei medingieji augalai, iš kurių bitės parnešė nektarą arba žiedadulkių, yra netoli avilio, ne toliau kaip 50 mtr., bitė šoka (bėgioja) ratu ir savo pilvelį labai smarkiai virpina. Kuo arčiau medingieji augalai, tuo bitė daro mažesnę ratą ir lėčiau virpina savo pilvelį. Jei medingieji augalai yra toliau kaip 100 mtr., bitė šoka, darydama 2 pusratus. Kuo medingieji augalai toliau, tuo didesnis pusratius daro bitė, lėčiau eina ir smarkiau virpina savo pilvelį. Tuo būdu iš bitės žvalgo bėgiojimo bitės suprantą, ar toli yra medingieji augalai.

Kaip bitės praneša, kurioje pusėje auga medingieji augalai?

Kryptį bitės praneša šitokių būdu. Kai medingieji augalai yra nuo avilio tiesiai į šiaurę, bitė bėga pusratais galva aukščiau, o tarp pusratų — tiesiomis linijomis — bėga galva žemyn. Stebint bitės stebėjimo avilyje (paguldius jį ant šono), bitės bėgioja kryptis pusratų, reiškia kryptį, kurią skrisdamos bitės turi ieškoti medingųjų augalų, o bėgiojimo kryptis tiesia linija rodo kryptį, kuria bitės grįžo iš medingųjų augalų lauko.

Jeigu medingieji augalai yra nuo avilio tiesiai į pietus, bitė bėgioja priešinga kryptimi, t. y. pusratais bėga galva žemyn, o tarp pusratų — galva aukščiau. Kai šie augalai pietryčių pusėje, bitės tiesiomis linijomis bėga ne stačiai aukštyn, bet aukštyn ir dešinėn pusėn.

ETNINĖ MOZAIKA KANADOJE

Lietuviai Montrelio parodoje

Vaizdžiai paršytame reportaže iš Montrelio parodos, kuri po 1967 metų Expo šią vasarą ketvirtą kartą buvo kad ir daug mažesniu mastu atkartoja, autorius kukliai pasirašęs "KOR" antrašte "Etnic Mosaic" — tautybų paviljonas apie Kanados tautines mažumas ir lietuvių tame paviljone "Tėv. Žib." rašo:

Šiais metais tautinės mažumos yra gavusios savo eksponatams patalpas buvusiam Skandinavijos paviljone. Vadinasi jis "Ethnic Mosaic". Kaip gi kitaip? Mozaika — toks geras žodis. Negi sakys "mažumų vinių gretas". Be to asimiliacijos kaita, kaip žinoma — Amerika, mes — mozaika. See... "Eintopf Ethnisch", "Ethnic Bouillabaisse", "Ethnic Skabaputra". Už lankymąsi tenka mokėti 25 ct. Prieškambarį, kurį tenka pereiti, kylant rampa į salę, matyti visa siena, dekoruota mažumų vėliavų mozaika. Ar šitos, ar tikrosios vėliavos, stovinčios prie vitrinų, davė progos sovietų ambasados biurokratams įrodyti tarnybinių uolumą, nežinia. Tik būta ko nusigast.

Pirmas įspūdis, įžengus salėn, malonus, kultūringas. Patalpos erdvios, įvairių tautybų vitrinose netoli viena kitos. Ne žalsė, kaip pernai, buv. Japonijos paviljone. Tikrai — mozaika! Lankytojai slenka nuo vieno skryliaus, prie kito, diskrečiai sekami tvarkos saugotojų. Gal užmokestis už įėjimą ir gerai. Ateina tik tie, kurie domisi. Nelaksto kirbinė palaidų vaikų. Po pernai įvykusių vagysčių, smagu, kad šiemet saugiau. Tai neabejotinai atsiliepė į eksponatų kokybę. Pirmosios vitrinėlės, prie kurių sustojam, išsiskiria patrauklios. Skoningai išdėlioti tautodailės dalykėliai. Originalūs — ne tokie, kuriais užverstos krautuvės ar "boutiques". Tik geriau išsiūdę išvysti kūno spalvos porcelianinę statulėlę. Kazokkia plikšė deivė, aiškiai masinės gamybos, kažkur baisiai skuba. Nejaugi apsiręngti?

Išpūdingai žeri rununų ikonos ir didelis dekoratyvinis patneau. Jiems atiteko salės kampanas, galbūt dėkingesnė vieta. Kai prieini arčiau, pastebi kokių paprastom priemonėm išgaustas efektas. Siena sudaryta iš skoningai sulipdytų mozaikinių plytelių, kurias parduoda "hobby shops". Tikriausiai net ne originalūs piešiniai, o mėgėjų darbas. Sujungti į stambų vienetą, sudaro visai monumentalų įspūdį.

— Look... Klumpės! — girdim balsą. Klumpių nesimato. Yra trispalvė, dailiai išdrožtas medyje herbas, žemėlapis. Styro neaiškios kilmės ir lyties manekenas, aprenktas tautiniais drabužiais, avys neaiškios kilmės šlepetėlėm, ne klumpėm. Ir moteris, nudžiugusi klumpių radiui, nevisai lietuviško veido. Labai simpatinga ir dar... nuo Pilviškių.

— Jūs lietuviai! Aš, žinot, pirma išmokau lietuviškai, o tik vėliau yidish, hebrajiškai. Iš vaikų... Tada nesakydavo "kalbėti", sakė "šnekėti". Nebuvo "veidrodžio", buvo "zierkolas". Daug ko nebuvo. Mes žiūrime kartu į vitrinėlę — juostas, audinius, gintarus, margutį. Ar buvo tada gintarai, šiaudiniai egulės papuošalai, tautiniai šokiai? Buvo klumpės, buvo vaikai su kuriais žaista ulytėlė. Tie vaikai išaugo, išsibarstė po pasaulį. Svarbu, kad prie jų nebaisiu prieiti, užkalbinti. Svarbu, kad jie ateina, kur vėliava, herbas, nors nėra klumpių.

Minia įvairi. Pažįstamų nėra. "Lietuviškai atrodančių" veidų žmogus, stebėdamas bičių bėgiojimą, gali suprasti, kokių atstūmų ir kurioje pusėje yra bičių rasti medingieji augalai. (Bus daugiau)

PLEASE BE CAREFUL!
Only you can prevent forest fires!
REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausias gėles ir vainikų antspū papuošimui ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220
GUŽAUSKŲ
GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonai: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWNhall 3-2108-9
TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKAS & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS **GERALDAS F. DAIMID**
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YARds 7-1741-1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonai: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS CIENA IR NAKTĮ
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARds 7-3401
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572
GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARds 7-1138-1139

STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YARds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228
South Holland, Illinois

ARTEJANČIAME NAUJIENŲ BANKETE VITALIS ŽUKAUSKAS

SEKMADIENI, ŠIŲ METŲ SPALIO 31 D., LINKSMINS SVEČIUS
BANKETAS VYKS VFM SALEJE, 7254 W. 63rd ST.

Vakarienė su kokteiliu \$8.00 asmeniui.

Šokiama groso George Joniko orkestras.

Vietas rezervuoti prašome raštu Naujienoms (1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 arba telefonu: HA 1-6100.

Pradžią 4:00 val. po pietų.

Kviečiame visus iš anksto užsisakyti vietas artėjančiam

NAUJIENŲ BANKETE

CHICAGOS LIETUVIAI GALES PASIRODYTI

Chicago lietuviai rengiasi šaliai pasirodyti Marriot Hotelio didžiojoje salėje spalio 10 dieną Illinois respublikos rengiamame tautybų bankete.

Banketo pradžioje bus tvarkingai įnešamos 19 tautybų vėliavos. Vėliavų parade dalyvaus albanai, asirai, bulgarai, gudai, čekai, estai, lietuviai, lenkai, latviai, portorikiečiai, ukrainiečiai ir kiti. Bankete

dalyvaus daugiau tūkstančių žmonių.

Svarbiausiu kalbėtoju bus senatorius Robert Dole, respublikonų partijos centro komiteto pirmininkas. Dalyvaus senatorius Percy ir gubernatoriaus Olivie. Bankete bus pagerbtas respublikonų atstovas Derwinski.

Apieplėšė Greyhound autobuse 18 žmonių

Grįžiant iš Lima, Ohio, važiuojant Dan Ryan greitkelio Chicago pietinėje dalyje apie

3 valandą popiet, antradienį jaunas banditas staiga išsitraukęs 38 kalibro šaudyklę ir iššovęs į lubas vieną švį pradėjo atiminti iš keleivių pinigines ir numaustyti žiedus, vienai moteriai vos nenulauždamas pirštą. Apkraustęs visus 18 keleivių ir autobusui jau važiuojant pro 57 gatvę banditas paleido į priekinę langą kitą kulka ir soferiui įsėdė pasukti į pašalį ir sustabdyti autobusą, kur išsišmėgė iš bagažinės savo čemodanuką ramiai nuėjo. Kol soferis privažiavo stoti telefonu pašaukti policiją, banditas galėjo seniai būti namo parėjęs.

Aukščiausi namai Chicagoj

Statomieji du nauji dangoraižiai Chicagoje iki šiol pasiekė vienas 15 aukštų, antras 20. Vienas yra statomas 1,450 pėdų aukščio Sears Tower prie Jackson bulvario ir Wacker Drive; antrasis Standard Oil Building 1,136 pėdų prie 200 E. Randolph St. Abudu po \$100 milijonų ir daugiau bus baigti — Sears 1974 metais, Standard 1972 — 73 m.

Šiuos pastatus, Chicago turės tris iš penkių aukščiausių namų pasaulyje. Iš eilės:

Sears Tower Chicagoj 1,450 pėdų;

World Trade Center New Yorke, 1,350 pėdų;

Empire State Building New Yorke 1,250 pėdų;

Standard Oil Building Chicagoj, 1,136 pėdų ir

John Hancock Center Chicagoj 1,127 pėdos.

CTA soferis apgynė plėšiko užpultąj

Anksti ketvirtadienio rytą važiuodamas California Avenue šiaurės CTA autobusu soferis McWilliams pastebėjo įtartingą paauglį. Kai prie Barry gatvės viena moteris išlipo iš autobuso, vaikėzas išsoko paskui ir stovėjo ją už gerklės. McWilliams tai matydamas, staiga sustabdė autobusą ir susikibo su banditu — 16 metų, bet jau 6 pėdų ir 1 colio didumo vaikėzu ir priėmęs prie sienos palaikė, kol atvažiuojo policija. Kaip nepilnamečio bandito pavadė neskelbiam.

McWilliams, 24, dvejus metus išstarnavęs kariuomenėje Vietname.

Vienų laikrodėlių pagavo 4 plėšikus

Vienoje tik požeminio traukinio stotyje miesto centre

Michigan gubernatorių

PCB (polychlorinated biphenyl) yra chemikalas, plačiai vartojamas dažų, klijavimų produktų, rašalo gaminiams, pesticidams (vabzdžių nuodams) ir pan. PCB kaip ir DDT yra pasidarys vienas iš didžiausių aplinkos teršalų.

FDA nustatė, kad PCB riba yra leistina 5 dalys viename milijone (vandens ar kt.), tuo tarpu Coho laišose to PCB rasta vidutiniškai po 11 dalių, o vienu atveju net 17.8 dalių.

Michigan gubernatorių

PCB (polychlorinated biphenyl) yra chemikalas, plačiai vartojamas dažų, klijavimų produktų, rašalo gaminiams, pesticidams (vabzdžių nuodams) ir pan. PCB kaip ir DDT yra pasidarys vienas iš didžiausių aplinkos teršalų.

FDA nustatė, kad PCB riba yra leistina 5 dalys viename milijone (vandens ar kt.), tuo tarpu Coho laišose to PCB rasta vidutiniškai po 11 dalių, o vienu atveju net 17.8 dalių.

Michigan gubernatorių

PCB (polychlorinated biphenyl) yra chemikalas, plačiai vartojamas dažų, klijavimų produktų, rašalo gaminiams, pesticidams (vabzdžių nuodams) ir pan. PCB kaip ir DDT yra pasidarys vienas iš didžiausių aplinkos teršalų.

FDA nustatė, kad PCB riba yra leistina 5 dalys viename milijone (vandens ar kt.), tuo tarpu Coho laišose to PCB rasta vidutiniškai po 11 dalių, o vienu atveju net 17.8 dalių.

Michigan gubernatorių

PCB (polychlorinated biphenyl) yra chemikalas, plačiai vartojamas dažų, klijavimų produktų, rašalo gaminiams, pesticidams (vabzdžių nuodams) ir pan. PCB kaip ir DDT yra pasidarys vienas iš didžiausių aplinkos teršalų.

FDA nustatė, kad PCB riba yra leistina 5 dalys viename milijone (vandens ar kt.), tuo tarpu Coho laišose to PCB rasta vidutiniškai po 11 dalių, o vienu atveju net 17.8 dalių.

Michigan gubernatorių

PCB (polychlorinated biphenyl) yra chemikalas, plačiai vartojamas dažų, klijavimų produktų, rašalo gaminiams, pesticidams (vabzdžių nuodams) ir pan. PCB kaip ir DDT yra pasidarys vienas iš didžiausių aplinkos teršalų.

FDA nustatė, kad PCB riba yra leistina 5 dalys viename milijone (vandens ar kt.), tuo tarpu Coho laišose to PCB rasta vidutiniškai po 11 dalių, o vienu atveju net 17.8 dalių.

Michigan gubernatorių

William Milliken sustabdė coh laišų pardavimą.

Smarkiai padaugėjo motociklų nelaimės

Nacionalinės Saugumo Tarybos pranešimas sako, kad dėl dar neišaiškintų priežasčių fatališkos nelaimės su motociklais praeitais metais padaugėjo net 19, nuosimėiais, kuomet žmonių užmušimai kitų rūšių motorvežimiais yra sumažėjo.

Chicagoje, lyginant su užprieitais metais, pernai motociklais užmušta žmonių 18,9 nuosimėiais daugiau. Tuo pačiu metu kitose motorvežimų nelaimėse užmušinių sumažėjo net 3,8 nuosimėiais.

Praeitais metais žuvo 2,333 motociklų vairuotojų ir jų bendrakeleivių. 1969 metais tokių žuvo "tik" 1,960, o tarp 1968 ir 1969 metų motociklų nelaimių padaugėjo tik 3,2 nuosimėiais.

Praeitais metais žuvo 2,333 motociklų vairuotojų ir jų bendrakeleivių. 1969 metais tokių žuvo "tik" 1,960, o tarp 1968 ir 1969 metų motociklų nelaimių padaugėjo tik 3,2 nuosimėiais.

Praeitais metais žuvo 2,333 motociklų vairuotojų ir jų bendrakeleivių. 1969 metais tokių žuvo "tik" 1,960, o tarp 1968 ir 1969 metų motociklų nelaimių padaugėjo tik 3,2 nuosimėiais.

Praeitais metais žuvo 2,333 motociklų vairuotojų ir jų bendrakeleivių. 1969 metais tokių žuvo "tik" 1,960, o tarp 1968 ir 1969 metų motociklų nelaimių padaugėjo tik 3,2 nuosimėiais.

Praeitais metais žuvo 2,333 motociklų vairuotojų ir jų bendrakeleivių. 1969 metais tokių žuvo "tik" 1,960, o tarp 1968 ir 1969 metų motociklų nelaimių padaugėjo tik 3,2 nuosimėiais.

Praeitais metais žuvo 2,333 motociklų vairuotojų ir jų bendrakeleivių. 1969 metais tokių žuvo "tik" 1,960, o tarp 1968 ir 1969 metų motociklų nelaimių padaugėjo tik 3,2 nuosimėiais.

Praeitais metais žuvo 2,333 motociklų vairuotojų ir jų bendrakeleivių. 1969 metais tokių žuvo "tik" 1,960, o tarp 1968 ir 1969 metų motociklų nelaimių padaugėjo tik 3,2 nuosimėiais.

Praeitais metais žuvo 2,333 motociklų vairuotojų ir jų bendrakeleivių. 1969 metais tokių žuvo "tik" 1,960, o tarp 1968 ir 1969 metų motociklų nelaimių padaugėjo tik 3,2 nuosimėiais.

Praeitais metais žuvo 2,333 motociklų vairuotojų ir jų bendrakeleivių. 1969 metais tokių žuvo "tik" 1,960, o tarp 1968 ir 1969 metų motociklų nelaimių padaugėjo tik 3,2 nuosimėiais.

Praeitais metais žuvo 2,333 motociklų vairuotojų ir jų bendrakeleivių. 1969 metais tokių žuvo "tik" 1,960, o tarp 1968 ir 1969 metų motociklų nelaimių padaugėjo tik 3,2 nuosimėiais.

Praeitais metais žuvo 2,333 motociklų vairuotojų ir jų bendrakeleivių. 1969 metais tokių žuvo "tik" 1,960, o tarp 1968 ir 1969 metų motociklų nelaimių padaugėjo tik 3,2 nuosimėiais.

Praeitais metais žuvo 2,333 motociklų vairuotojų ir jų bendrakeleivių. 1969 metais tokių žuvo "tik" 1,960, o tarp 1968 ir 1969 metų motociklų nelaimių padaugėjo tik 3,2 nuosimėiais.

Praeitais metais žuvo 2,333 motociklų vairuotojų ir jų bendrakeleivių. 1969 metais tokių žuvo "tik" 1,960, o tarp 1968 ir 1969 metų motociklų nelaimių padaugėjo tik 3,2 nuosimėiais.

Praeitais metais žuvo 2,333 motociklų vairuotojų ir jų bendrakeleivių. 1969 metais tokių žuvo "tik" 1,960, o tarp 1968 ir 1969 metų motociklų nelaimių padaugėjo tik 3,2 nuosimėiais.

Praeitais metais žuvo 2,333 motociklų vairuotojų ir jų bendrakeleivių. 1969 metais tokių žuvo "tik" 1,960, o tarp 1968 ir 1969 metų motociklų nelaimių padaugėjo tik 3,2 nuosimėiais.

Praeitais metais žuvo 2,333 motociklų vairuotojų ir jų bendrakeleivių. 1969 metais tokių žuvo "tik" 1,960, o tarp 1968 ir 1969 metų motociklų nelaimių padaugėjo tik 3,2 nuosimėiais.

Praeitais metais žuvo 2,333 motociklų vairuotojų ir jų bendrakeleivių. 1969 metais tokių žuvo "tik" 1,960, o tarp 1968 ir 1969 metų motociklų nelaimių padaugėjo tik 3,2 nuosimėiais.

Praeitais metais žuvo 2,333 motociklų vairuotojų ir jų bendrakeleivių. 1969 metais tokių žuvo "tik" 1,960, o tarp 1968 ir 1969 metų motociklų nelaimių padaugėjo tik 3,2 nuosimėiais.

Praeitais metais žuvo 2,333 motociklų vairuotojų ir jų bendrakeleivių. 1969 metais tokių žuvo "tik" 1,960, o tarp 1968 ir 1969 metų motociklų nelaimių padaugėjo tik 3,2 nuosimėiais.

Praeitais metais žuvo 2,333 motociklų vairuotojų ir jų bendrakeleivių. 1969 metais tokių žuvo "tik" 1,960, o tarp 1968 ir 1969 metų motociklų nelaimių padaugėjo tik 3,2 nuosimėiais.

Praeitais metais žuvo 2,333 motociklų vairuotojų ir jų bendrakeleivių. 1969 metais tokių žuvo "tik" 1,960, o tarp 1968 ir 1969 metų motociklų nelaimių padaugėjo tik 3,2 nuosimėiais.

Praeitais metais žuvo 2,333 motociklų vairuotojų ir jų bendrakeleivių. 1969 metais tokių žuvo "tik" 1,960, o tarp 1968 ir 1969 metų motociklų nelaimių padaugėjo tik 3,2 nuosimėiais.

Praeitais metais žuvo 2,333 motociklų vairuotojų ir jų bendrakeleivių. 1969 metais tokių žuvo "tik" 1,960, o tarp 1968 ir 1969 metų motociklų nelaimių padaugėjo tik 3,2 nuosimėiais.

Praeitais metais žuvo 2,333 motociklų vairuotojų ir jų bendrakeleivių. 1969 metais tokių žuvo "tik" 1,960, o tarp 1968 ir 1969 metų motociklų nelaimių padaugėjo tik 3,2 nuosimėiais.

Praeitais metais žuvo 2,333 motociklų vairuotojų ir jų bendrakeleivių. 1969 metais tokių žuvo "tik" 1,960, o tarp 1968 ir 1969 metų motociklų nelaimių padaugėjo tik 3,2 nuosimėiais.

Praeitais metais žuvo 2,333 motociklų vairuotojų ir jų bendrakeleivių. 1969 metais tokių žuvo "tik" 1,960, o tarp 1968 ir 1969 metų motociklų nelaimių padaugėjo tik 3,2 nuosimėiais.

Praeitais metais žuvo 2,333 motociklų vairuotojų ir jų bendrakeleivių. 1969 metais tokių žuvo "tik" 1,960, o tarp 1968 ir 1969 metų motociklų nelaimių padaugėjo tik 3,2 nuosimėiais.

Praeitais metais žuvo 2,333 motociklų vairuotojų ir jų bendrakeleivių. 1969 metais tokių žuvo "tik" 1,960, o tarp 1968 ir 1969 metų motociklų nelaimių padaugėjo tik 3,2 nuosimėiais.

Praeitais metais žuvo 2,333 motociklų vairuotojų ir jų bendrakeleivių. 1969 metais tokių žuvo "tik" 1,960, o tarp 1968 ir 1969 metų motociklų nelaimių padaugėjo tik 3,2 nuosimėiais.

Praeitais metais žuvo 2,333 motociklų vairuotojų ir jų bendrakeleivių. 1969 metais tokių žuvo "tik" 1,960, o tarp 1968 ir 1969 metų motociklų nelaimių padaugėjo tik 3,2 nuosimėiais.

Praeitais metais žuvo 2,333 motociklų vairuotojų ir jų bendrakeleivių. 1969 metais tokių žuvo "tik" 1,960, o tarp 1968 ir 1969 metų motociklų nelaimių padaugėjo tik 3,2 nuosimėiais.

Praeitais metais žuvo 2,333 motociklų vairuotojų ir jų bendrakeleivių. 1969 metais tokių žuvo "tik" 1,960, o tarp 1968 ir 1969 metų motociklų nelaimių padaugėjo tik 3,2 nuosimėiais.

Praeitais metais žuvo 2,333 motociklų vairuotojų ir jų bendrakeleivių. 1969 metais tokių žuvo "tik" 1,960, o tarp 1968 ir 1969 metų motociklų nelaimių padaugėjo tik 3,2 nuosimėiais.

Praeitais metais žuvo 2,333 motociklų vairuotojų ir jų bendrakeleivių. 1969 metais tokių žuvo "tik" 1,960, o tarp 1968 ir 1969 metų motociklų nelaimių padaugėjo tik 3,2 nuosimėiais.

Praeitais metais žuvo 2,333 motociklų vairuotojų ir jų bendrakeleivių. 1969 metais tokių žuvo "tik" 1,960, o tarp 1968 ir 1969 metų motociklų nelaimių padaugėjo tik 3,2 nuosimėiais.

Praeitais metais žuvo 2,333 motociklų vairuotojų ir jų bendrakeleivių. 1969 metais tokių žuvo "tik" 1,960, o tarp 1968 ir 1969 metų motociklų nelaimių padaugėjo tik 3,2 nuosimėiais.

Praeitais metais žuvo 2,333 motociklų vairuotojų ir jų bendrakeleivių. 1969 metais tokių žuvo "tik" 1,960, o tarp 1968 ir 1969 metų motociklų nelaimių padaugėjo tik 3,2 nuosimėiais.

Praeitais metais žuvo 2,333 motociklų vairuotojų ir jų bendrakeleivių. 1969 metais tokių žuvo "tik" 1,960, o tarp 1968 ir 1969 metų motociklų nelaimių padaugėjo tik 3,2 nuosimėiais.

Praeitais metais žuvo 2,333 motociklų vairuotojų ir jų bendrakeleivių. 1969 metais tokių žuvo "tik" 1,960, o tarp 1968 ir 1969 metų motociklų nelaimių padaugėjo tik 3,2 nuosimėiais.

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

RECEPTIONIST - TYPIST
Young & attractive for our loop office. Good typing skills a must. Will consider a beginner.

APPLY OR CALL
329-9494

SWITCHBOARD OPERATOR
EXP. AGE 25-45.
Must type. Various other clerical duties. Fenced parking. Air cond. Congenial office of Electrical Mfr.

Phone Mr. ROBERTS
722-1903 for appl.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

REIKALINGAS
BARTENDERIS
Tel. 422-3535 arba 857-9525

SET-UP MAN
For Punch Press, Shear & Press brake Must be experienced. Permanent for steady worker, with good record.

MULTI ELECTRIC MFG. INC.
4223 W. LAKE ST.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS
naujam name su visais patogumais viešo asmens butui. Ramus, vyresnio amžiaus asmeniui. Kreiptis 4423 So. MAPLEWOOD AVE.

MARQUETTE PARKO apylinkėje išnuomojamas miegamasis kambarys nerūkiančiam pensininkui, vyrai arba moteriai, ar dirbančiam asmeniui prie mažos šeimos. Galima naudotis virtuve ir kitais patogumais.
Tel. WA 5-6742.

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS su atskiru įėjimu. Tel. GR 6-2752.

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS Marquette Parke vyresnio amžiaus moteriai. Galės naudoti virtuvę, Skambinkite 476-2534.

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS gerioje Bridgeporto apylinkėje vyresnio amžiaus moteriai ar vyrai su virtuvės privilegija arba maisto pagaminimu.
Tel. 254-2622.

ISNUOMOJAMA 2 kambariai ir virtuvė su baldais, taip pat toks pat butas su baldais beisimante ir vienas kambarys su atskiru įėjimu 3-čiame aukšte. Tel. 737-3148.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

RESTORANAS IR BARAS
125 vietos. Pilnas aprūpinimas, irankiai. Gyvenimui patalpos. Veikia 15 metų. \$125,000 už būtinai namus Fox Lake, Illinois. Apvalių metų biznis. Rašyti savininkui: MR. TOMAO
Box 33, Ingleside, Ill. 60041.

prie State ir Jackson St. du dektetyvai per vieną dieną, vienas kitam paskolindami rankinį laikrodėlį, pagavo net keturis banditus — du anksti rytą, kitus du vakare. Suimtieji suaugę vyrai — du po 25, vienas 35 ir vienas 42 metų. Pasirodė, kad laikrodėliai yra gera meškerė CTA linijai plėšikams meškerojoti.

— Ona Montvilienė, gyv. Bridgeporto apylinkėje, aplankė Naujienas ir nupirko aktualių lietuviams knygų už 14 dol., savo sergančiam vyriui, taip pat įteikė auką spaudos palaikymui.

♦ Muzikas Antanas Nakas savo fortepijono studijoje jau pradėjo darbą. Priimami nauji mokiniai. Telef. HE 6-5034. (Pr).

♦ Grįšim, grįšim... nauja moterų kvarteto ir duetų įdai nuota plokštelė gaunama Margniuose, Gifts International, pas Gradinską ir Brazdžionį bei kitus platintojus. Taip pat pas leidėjus: "Garsas" Co., 1229 Franklin St., Racine, Wis. 53403. Kaina — 5.00 dol. (Sk.).

♦ Naujienų Sukaktuvinis Banketas su programa ir šokiais įvyks š. m. spalio 31 d., sekmadienį, 4 val. p. p. V. F. W. salėje, 7254 W. 63rd St., Argo, Ill. Visa lietuviška visuomenė maloniai yra kviečiama dalyvauti. Dėl rezervacijų prašoma rašyti į Naujienas, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 arba skambinti HA 1-6100. Vakarienė su kokteiliu \$8.00 asmeniui.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAMS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

Butų nuomavimas, įvairūs draudimai
BALYS BUDRAITIS
BUD'S REAL ESTATE

4307 So. KEDZIE, CHICAGO
TEL. — 254-5551
4936 — 15th St., Cicero
Tel. 652-1202

7 BUTŲ MŪRAS

6 dideli butai po 4 kambarius ir vienas 5 didelių kambarių butas. Visuose yra gražios vonios, individuali šiluma. Jūs tapsite turtingais su 340 dol. 1 mėnesį ir dar butas veltui savininkui. Viskas gerame stovyje, netoli 22-tros ir Leavitt. Didžiausias šių metų bargenas. Paskubėkite. Skambinkite stebukladariui, Skambinkite MICHAELS dabar. Kalbame lietuviškai.

254-8500

DVI AR TRYŠ ŠEIMOS pirkti 8 butų namą po 3 ir 4 1/2 kambarius, \$15,000 pajamų. Marquette Parke, Tel. HE 4-2323.

MOUNT PROSPECT

8 Room bi-level with 3 bedroom and 1st floor den. Finished recreation room. Walk to train and schools.

\$43,500.
CL 5-3250

MARQUETTE PARK

Beautiful brick 3 flat, 16 years old. Brick 2 car garage. Custom interiors, many extras. Priced to sell.

CALL
687-4707 after 6 P. M.

OPEN HOUSE
Sept. 26 to Oct. 3rd

12246 So. Hamlin, Alsip (3 blks E. of Crawford), 2 bdrm. bi-level, cpg. thruout, 2 car gar., \$26's make offer.

OWNER,
597-4628 after 2 P. M.

MARQUETTE PARKE savininkas parduoda gerą, naują išdekoruotą 5 kambarių mūrinį namą, kabinetinę virtuvę, pilnas beisimantis, 2 mašinos garažas. Galima nupirkti su labai mažu imokėjimu. Netoli Marquette parkas. Vardan savųjų vaikų laimės skambinkite stebukladariui. Skambinkite MICHAELS dabar. Kalbame lietuviškai.

925-0520.

3 SKLYPAI

100 x 100' gražioje Palos apylinkėje, naujų namų rajone. Mokyklos, kolegija — 4 bloki. Vanduo ir kanaliz